

MØTEINNKALLING

Utval: Komite for oppvekst
Møtestad: Moltu barnehage
Dato: 16.01.2019
Tid: 14:30

Melding om forfall til tlf. 70081300.

Forfall til møter i kommunale organer skal vere gyldig i hht. Lov om kommuner og fylkeskommuner § 40, nr. 1.

Varamedlemer som får tilsendt sakliste, skal ikkje møte utan nærare innkalling.

Synfaring skuleveg i Sandvika etter møtet, ca. kl. 16:00.

Fosnavåg, 08.01.2019

Birgitte Sævik Pedersen
leiar

SAKLISTE:

Saksnr	Innhold
PS 1/19	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 2/19	Protokoll frå førre møte
PS 3/19	Referatsaker
PS 4/19	Nasjonal tilskotsordning for inkludering av barn i familiar med lav inntekt. Prioritering av søknader.
PS 5/19	Møteplan 2019
PS 6/19	Busetjing av flyktningar i 2019

Synfaring skuleveg i Sandvika etter møtet, ca. kl. 16:00.

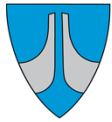
Referatsaker

- RS 1/19 Rutine for høyring av råd og komitear i plansaker
- RS 2/19 Referat frå møte i ungdomsrådet 24.01.2018
- RS 3/19 Referat frå møte i ungdomsrådet 21.03.2018.
- RS 4/19 Referat frå møte i ungdomsrådet 21.11.2018.
- RS 5/19 Referat frå møte i ungdomsrådet 23.05.2018.
- RS 6/19 Referat frå møte i ungdomsrådet 19.09.2018.
- RS 7/19 Referat frå møte i ungdomsrådet 18.04.2018.
- RS 8/19 Referat frå møte i ungdomsrådet 18.06.2018.
- RS 9/19 Kommunedelplan for Helse og omsorg - utlegging til offentleg ettersyn

PS 1/19 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 2/19 Protokoll frå førre møte

PS 3/19 Referatsaker

Skuleavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	SLR	Arkivsaknr:	2018/1826
		Arkiv:	233

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
4/19	Komite for oppvekst	16.01.2019

NASJONAL TILSKOTSORDNING FOR INKLUDERING AV BARN I FAMILIAR MED LAV INNTEKT. PRIORITERING AV SØKNADER.

Tilråding:

Komite for Oppvekst vedtek slik prioritering av innkomne søknader til tilskotsordninga:

- 1) Opplevingskortet, Herøy kommune
- 2) Naturskulen, Nakuhel Sunnmøre / Brekkegarden
- 3) Sommarskule, Nakuhel Sunnmøre/ Brekkegarden

Særutskift:

Nakuhel Sunnmøre v/ Nina Elisabeth Bøe
Herøy kommune v/Tanja Rafteseth

Vedlegg:

Innkomne søknader, vert lagt fram for gjennomgang på møtet

Samandrag av saka:

Det er etablert ei nasjonal tilskotsordning for inkludering av barn i lavinntektsfamiliar (tidlegare Nasjonal tilskotsordning mot barnefattigdom)

Herøy kommune har mottatt tre søknader om tilskot for å kunne tilby ulike aktivitetstilbod gratis eller til redusert pris. Eit politisk organ skal vedta prioritering av desse etter administrativ innstilling, før søknadene vert registrert for nasjonal handsaming i Bufdir.

Saksopplysningar:

Om tilskotsordninga

- **Beløp:** 291,9 mill.kr (2019). Midlane vert utlyst med atterhald om Stortinget sitt endelige budsjettvedtak for 2019.
- **Søknadsfrist:** Søknadsfristen for tilskotsåret 2019 var 10. desember 2018.
- **Rapporteringsfrist:** 1. april. Dette er ein måned etter tilskotsårets slutt.
- **Kven kan søkje:** Offentlege instansar, private aktørar og frivillige organisasjonar kan søkje om midlar.

Mål for ordninga

Målet med tilskotsordninga er å motverke og/eller dempe konsekvensane av fattigdom blant barn og ungdom. Tilskotsordninga skal være et virkemiddel for å betre muligheitene for at fleire barn og unge skal få delta på viktige sosiale arenaer, som ferie- og fritidsaktiviteter, uavhengig av foreldra si inntekt og sosiale situasjon. Det skal ikkje stillast krav om kunnskap, politisk ståstad eller religiøs bakgrunn for å delta. Tilbodet skal så langt det er mulig, ha lave eller ingen kostnader.

Målgruppe

Målgruppa i tilskotsordninga er barn og unge som kan seiast å ha fattigdomsproblem. Saman med dei unge, inngår også familiare deira i målgruppa når tiltaket rettar seg mot kultur, fritids- og ferieaktivitetar.

Kva kan ein søkje om tilskot til

Ein kan søkje om tilskot til tiltak som:

- bidreg til at barn og ungdom som vert påverka av fattigdomsproblem, og deira familiar, kan delta i kultur- og fritidsaktivitetar
- bidreg til at barn og ungdom som vert påverka av fattigdomsproblem, og deira familiar, kan delta i ferieaktivitetar
- bidreg til deltaking for barn og ungdom som vert påverka av fattigdomsproblem på alternative arenaer for meistring

Kriterier for tildeling av midlar:

Krav om eigenfinansiering

Frå og med 2017 har det vore eit krav om at søkjarane pliktar å bidra med ein del av tilskotsbeløpet i eigenfinansiering:

- Offentlege instansar og private aktørar pliktar å bidra med 20 % av tilskotsbeløpet i eigenfinansiering. Dette skal gå fram av budsjett og rekneskap
- For frivillige organisasjonar er det eit krav at tilskotsmottakar bidreg med 5 % i eigenfinansiering. Dette skal gå fram av budsjett og rekneskap.

Det inneber at søkjarar må budsjettere med minimum denne delen eigenfinansiering av søknadsbeløpet. Denne delen vil leggest til grunn ved regnskapsgjennomgang ved prosjektslutt.

Tiltak som vert vektlagt prioritet

Bufdir opplyser at dei i si sakshandsaming kan vektlegge følgjande:

- omfang av fattigdom i barnefamiliar i kommunen eller bydelen
- geografisk spreining ved fordeling av midlane
- den totale storleiken på tilskot til kommunen gjennom ordninga
- samarbeid mellom frivillig sektor og førebyggjande tenester
- integrering av barn og ungdom med innvandrarakgrunn i lavinntektsfamiliar
- tiltak som retter seg mot barn og ungdom som veks opp med foreldre med rusproblem/psykiske vanskar/utfordringar knytt til vald

Tilskot vert ikkje prioritert til

- a) eksisterande verksemd. Det vil seie at tilskotet ikkje skal gå til å finansiere lovpålagde eller eksisterande tilbod eller stillingar
- b) tiltak av behandlande karakter, samt aktivitetar av individuell karakter
- c) tiltak som inngår i skulefritidsordninga si ordinære verksemd, som skal dekkast gjennom skulene sine budsjett
- d) tiltak der tilskotsmidlane skal gå til å dekke medlemsavgifter
- e) tiltak som er drivne på forretningsmessig basis
- f) reine utviklings- og samordningstiltak, samt stillingar til kompetanseheving og utviklingsarbeid i NAV
- g) tiltak med liten grad av aktivitet/tilbod til målgruppa

Verksemdar utanfor kommunen kan søkje om tilskot til tiltak i kommunar som er med i søknadsordninga. Føremålet er at tiltaket skal kome innbyggjarar i aktuell kommune til gode.

Kommunen skal gjere ei prioritering av innkomne søknader og uttale seg om kvalitet og prioritering av søknader til Bufdir innan 31. januar 2019.

Innkomne søknader, med prioritering

Søkjær	Tiltak	Sum søknad	Prioritering
NAKUHEL SUNNMØRE	Naturskulen (Brekkegarden). Fritidstilbud for barn 6-19 år. 90 min ein gong pr veke i perioden 15.mai – 9.oktober. Ulike naturbaserte tema, 18 dagar. Dekning av køyreutgifter ligg inne. Søknaden omfattar 10 personar i målgruppa.	Kr.69.040 Kr 6.904 pr barn	2
HERØY KOMMUNE	Opplevingskortet. Legge til rette for deltaking i kultur- og fritidsaktivitetar. 5 ulike aktivitetar i nærmiljøet, for alder 4-22 år. Nokre aktivitetar med uavgrensa deltaking, andre med tal gongar pr år. Gratis kollektivtransport på halvparten av aktivitetane. Søknaden omfattar 50 personar i målgruppa.	Kr.406.880 Kr.8.137 pr barn	1
NAKUHEL SUNNMØRE	Sommarskule (Brekkegarden) . Ferietilbod for barn 6-12 år, 5.- 9.august. Naturbaserte aktivitetar. Søknaden omfattar 6 personar i målgruppa.	Kr.26.200 Kr.4.366 pr barn	3

Søknadene er vurdert av tverrfagleg strategigruppe: kommunalsjef for Oppvekst, kommunalsjef for Samfunnsutvikling/rådmann og kommunalsjef for Helse og omsorg.

Vi vurderer alle søknadene som gode tiltak, kvar på sin måte.

Når vi har prioritert som vist ovanfor, er det med bakgrunn i følgjande:

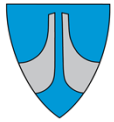
- Kor mange som vil kunne få nytte tilbodet
- Tidsperspektivet, dvs aktivitetar over tid og når det passar ein sjølv og familien
- Barn og unge sine høve til val av aktivitetar, utifrå eigne behov for deltaking og meistring

Fosnavåg, 27.12.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Sølvi Lillebø Remøy
Kommunalsjef Oppvekst

Sakshandsamar: Sølvi Lillebø Remøy

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Dokumentsenter og politisk sekretariat

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	LME	Arkivsaknr:	2017/1640
		Arkiv:	033

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
5/19	Komite for oppvekst	16.01.2019

MØTEPLAN 2019

Tilråding:

Særutskrift:

Vedlegg:

Forslag til møteplan for 2019 ligg ved.

Forslag på desse møtedatoane for komite for oppvekst i 2019:

16.jan
6.febr
13.mars
10.april
8.mai
5.juni
14.aug
11.sept
16.okt
6.nov

Fosnavåg, 07.01.2019

Jan-Vidar Dammen Hjelmseth
Kommunalsjef stab

Lisbeth Moltu Espeseth
sakshandsamar

Møtekalendar 2019

Januar

V	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
1		1	2	3	4	5	6
2	7	8	9	10	11	12	13
3	14	15	16	17	18	19	20
4	21	22	23	24	25	26	27
5	28	29	30	31			

Februar

V	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
5					1	2	3
6	4	5	6	7	8	9	10
7	11	12	13	14	15	16	17
8	18	19	20	21	22	23	24
9	25	26	27	28			

Mars

V	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
9					1	2	3
10	4	5	6	7	8	9	10
11	11	12	13	14	15	16	17
12	18	19	20	21	22	23	24
13	25	26	27	28	29	30	

April

V	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
14	1	2	3	4	5	6	7
15	8	9	10	11	12	13	14
16	15	16	17	18	19	20	21
17	22	23	24	25	26	27	28
18	29	30					

Mai

V	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
18			1	2	3	4	5
19	6	7	8	9	10	11	12
20	13	14	15	16	17	18	19
21	20	21	22	23	24	25	26
22	27	28	29	30	31		

Juni

V	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
22						1	2
23	3	4	5	6	7	8	9
24	10	11	12	13	14	15	16
25	17	18	19	20	21	22	23
26	24	25	26	27	28	29	30

Juli

V	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
27	1	2	3	4	5	6	7
28	8	9	10	11	12	13	14
29	15	16	17	18	19	20	21
30	22	23	24	25	26	27	28
31	29	30	31				

August

V	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
31				1	2	3	4
32	5	6	7	8	9	10	11
33	12	13	14	15	16	17	18
34	19	20	21	22	23	24	25
35	26	27	28	29	30	31	

September

V	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
35							1
36	2	3	4	5	6	7	8
37	9	10	11	12	13	14	15
38	16	17	18	19	20	21	22
39	23	24	25	26	27	28	29
40	30						

Oktober

V	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
40		1	2	3	4	5	6
41	7	8	9	10	11	12	13
42	14	15	16	17	18	19	20
43	21	22	23	24	25	26	27
44	28	29	30	31			

November

V	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
44					1	2	3
45	4	5	6	7	8	9	10
46	11	12	13	14	15	16	17
47	18	19	20	21	22	23	24
48	25	26	27	28	29	30	

Desember

V	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
48							1
49	2	3	4	5	6	7	8
50	9	10	11	12	13	14	15
51	16	17	18	19	20	21	22
52	23	24	25	26	27	28	29
1	30	31					

Kommunestyre

Formannskap

Komite helse og omsorg

Maritim og teknisk komite

Komite for oppvekst

Komite for næring, kultur og idrett

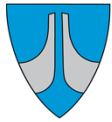
AMU

Eldrerådet

RFF

Plan og byggenemnda

Nemnd for vilt, fiske og friluft

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Skuleavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	SLR	Arkivsaknr:	2019/64
		Arkiv:	F31

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
6/19	Komite for oppvekst Komite for helse og omsorg Formannskapet Kommunestyret	16.01.2019

BUSETJING AV FLYKTINGAR I 2019

Tilråding:

Herøy kommune kan busetje inntil 10 flyktingar i 2019

Særutskrift:

Vedlegg: Brev frå IMDi, Oppmoding om busetting av flyktningar i 2019

Vedlegg

1 Busetjing av flyktningar i 2019

Samandrag av saka:

Herøy kommune har motteke brev frå IMDi datert 12.12.2018 der kommunen blir oppmoda om å busetje 10 flyktningar i 2019.

Sjå vedlegg.

Saksopplysningar:

I 2018 vedtok Herøy kommune å busetje 10 flyktningar. Av desse 10 har vi teke imot og busett 5 flyktningar. I tillegg har vi teke imot 7 flyktningar som familiesameinte. Dei er ikkje rekna inn blant dei det vart gjort vedtak på. Vi får det same tilskotet for desse som for dei som er medrekna som busette, og dei krev like stor oppfølging som dei vi reknar som busette.

IMDi har kome med oppmoding om busetjing for 2019, og Herøy kommune vert då beden om å ta imot 10 flyktningar. Kommunen vert oppmoda om å gjere eit presist vedtak på kor mange vi kan ta imot.

Integreringstilskot

Det vert utbetalt integreringstilskot i 5 år etter at ein flyktning har kome til kommunen. Beløpet er høgast 1. og 2. året.

For å få forventa integreringstilskot i 2019, er det ein føresetnad at kommunen klarer å busetje det vi har fatta vedtak på.

Satsar på integreringstilskot, eldretilskot og barnehagetilskot i 2019:

Tilskotsår	Busetjingsår	Kategori	Sats
Integreringstilskot år 1	2019	Einslege vaksne	237 000
Integreringstilskot år 1	2019	Vaksne	190 500
Integreringstilskot år 1	2019	Einslege mindreårige	187 000
Integreringstilskot år 1	2019	Barn	190 500
Integreringstilskot år 2	2018	Alle flyktningar	242 000
Integreringstilskot år 3	2017	Alle flyktningar	172 000
Integreringstilskot år 4	2016	Alle flyktningar	85 500
Integreringstilskot år 5	2015	Alle flyktningar	71 600
Barnehagetilskot	2019	Barn 0-5 år	26 000 (eingongstilskot)
Eldretilskot	2019	Vaksne over 60 år	171 800 (eingongstilskot)

Tilskot for busetjing av personar med nedsett funksjonsevne og/eller åtferdsvanskar

Busettingsår	Tilskot 1	Tilskot 2
2019	190 800	1 320 000

Tilskot 1 er eit eingongstilskot og kan tildelast i anten første eller andre busetjingsår. Tilskot 2 kan tildelast årleg i integreringstilskotsperioden, dvs. i maksimalt 5 år.

Bustader

Avdelingsleiar for Tenestekoordinering opplyser at kommunen har nedsett kapasitet i fht bustader akkurat no, men har diskutert saka med Eigedomsavdelinga og tek sikte på å kunne busetje 10 flyktingar i år.

Sektor oppvekst, barnehage

Kommunen mottok eige barnehagetilskot på kr. 26 000 pr. barn i 2019. Dette er eit eingongstilskot for år 1. Dette er eit tilskot som går direkte til barnehagen og er variabelt etter kor mange barn som treng barnehageplass. Om barnehagen treng meir ressursar til oppfølging, også utover det første året, skal ekstrautgiftene til det dekkast av det ordinære tilskotet kommunen mottok, så langt det let seg gjere.

Sektor Oppvekst, grunnskule

Grunnskulen får ikkje statlege tilskot til norskopplæring av minoritetsspråklege barn, og opplyser at dei er avhengige av å få del i integreringstilskotet for å klare å yte forsvarlege tenester.

Sektor Oppvekst har ingen motførestillingar om å ta mot 10 nye flyktingar.

Helsestasjon

Helsestasjonen opplyser at det går fint å busetje 10 flyktingar i 2019.

Legesenter

Kommuneoverlegen uttaler at det går greitt å ta imot 10 flyktingar dette året. Turnuslegen har undersøkingane av flyktingane til dei får fastlege.

NAV

NAV-leiaren uttaler at han har god tru på at flyktingar som skal busetjast i 2019, får eit godt tilbod og er positiv til å busetje 10 nye.

Kvalifiseringssenteret

Internasjonal skule og flyktingtenesta er no slått saman til ei avdeling under Oppvekst og har felles leiar. Både skulen og flyktingtenesta melder at det skal gå greitt å ta imot 10 flyktingar i 2019. Sjølv om flyktingtenesta har færre tilsette enn i 2018, er dei positive til å ta imot 10 nye flyktingar i løpet av året.

Vurdering og konklusjon:

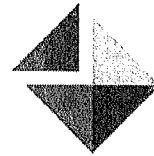
Rådmannen konkluderer med at Herøy kommune kan imøtekomme oppmodinga frå IMDi om å busetje 10 flyktingar i 2019. IMDi ber om at det vert gjort presise vedtak, men ut ifrå situasjonen i bustadmarknaden, både i kommunal sektor og med private utleigarar, må ein ta atterhald om at kommunen klarer å skaffe eigna bustad.

Fosnavåg, 14.01.2019

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Sølvi Lillebø Remøy
Kommunalsjef Oppvekst

Sakshandsamar: Kari Sissel U.Torvik

Herøy kommune

Ber om at brevet vert distribuert til:
Ordførar
Rådmann

Dykkar ref:

Vår ref:
18-07723

Dato: 12.12.2018

Oppmoding om busetting av flyktningar i 2019

Busetting er første steg i integreringsprosessen i kommunen. Norske kommunar har dei siste åra gjort ein god innsats med busetting og kvalifisering av flyktningar.

Kunnskapsdepartementet har bestemt eit sett med kriterium for oppmoding om busetting i 2019. IMDi har, i samarbeid med KS, vurdert oppmodingstalet til kommunane i samband med desse kriteria.

På bakgrunn av dette, ber Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) om at kommunen busetter **10** flyktningar i 2019.

Handsaming av oppmodinga

Det må kome tydeleg fram av vedtaket kor mange flyktningar kommunen vedtek å busette. Vi oppfordrar kommunen til å fatte vedtak i tråd med talet på oppmodinga. Dette medverkar til at busettinga går raskare og vil korte ned ventetida for den einskilde flyktning. Vedtaket skal ikkje inkludere familiesameinte eller ha andre atterhald.

Svar på oppmodinga

Frist for å svare på oppmodinga er 15. februar 2019.

Vi ber kommunen om å:

- sende vedtaket sitt til post@imdi.no med kopi til KS ved nina.gran@ks.no
- registrere vedtakstalet i IMDi sitt fagsystem for busetting (Imdinett). For tilgang til fagsystemet og meir informasjon, sjå <https://www.imdi.no/planlegging-og-bosetting/>

Bakgrunn for tala

Dei nyaste prognosane viser at det er naudsynt å busette om lag 5 350 flyktningar i Noreg i 2019, inkludert 150 einslege mindreårige kor av 40 under 15 år.

Det berekna busettingsbehovet har bakgrunn i:

- prognosar over talet på asylsøkjjarar til Noreg
- prognosar over talet på innvilga asylsøknadar
- Stortinget sitt vedtak om tal på overføringsflyktningar
- Andre internasjonale forpliktingar

Prognosane kan variere gjennom året. Det er difor viktig at kapasiteten til å busette flyktningar kan justerast i tråd med behovet. Personar som er søkt ut til kommunen i 2018 og vert registrert som busett over nyttår, tel på kommunen sitt vedtak for 2019.

Flyktningar med behov for oppfølging

Nokre flyktningar har eit særskilt behov for oppfølging knytt til funksjonsnivået sitt. Kommunar som busetter flyktningar kan difor rekne med at ein skilde personar som skal busettast har særskilte behov. IMDi har ei eiga tilskotsordning for å dekke eventuelle ekstraordinære utgifter som kommunen har som følgje av busettinga. Les meir om dette på IMDi sine nettsider:

<https://www.imdi.no/tilskudd/tilskudd-funksjonshemninger-atferdsvansker/>

Kontakt

Ta kontakt med IMDi Midt-Norge dersom dykk har spørsmål om oppmodinga. IMDi deltek gjerne i dialog med kommunen, også i samarbeid med andre aktuelle statlege aktørar.

Med helsing
for Integrerings- og mangfaldsdirektoratet

IMDi Midt-Norge

Marit Elin Eide
regiondirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og treng difor ikkje signatur.

Referatsaker

RS 1/19 Rutine for høyring av råd og komitear i plansaker Rutine for høyring av råd og komitear i plansaker 29.10.2018 00:00:00 Rådmannen

NOTAT

Til: Politiske råd og komitear

Frå: Utviklingsavdelinga

Saksnr
2018/1515

Arkivkode

Dato
29.10.2018

RUTINE FOR HØYRING AV RÅD OG KOMITEAR I PLANSAKER

Viser til Kommunestyremøte 25.10.2018 der representant for Eldrerådet stiller spørsmål i sak 124/18 ved kvifor sakene ikkje vert sendt til dei for uttale.

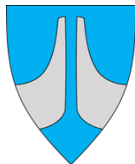
Dagens praksis har vore å sende høyringsbrev ut til leiarane av komiteane eller råda og dei må ta stilling til om dette er ei sak som skal setjast på saklista. Denne praksisen har vore avhengig av enkeltpersonar og korleis dette har fungert er uvisst, men det har ikkje kome framlegg om endring av praksisen.

Ny praksis vil likevel bli at alle plansaker vert meldt opp som Referatsak til Eldreråd, Råd for menneske med nedsett funksjonsevne, Ungdomsråd og evt. dei komiteane der vi berører deira fagområde.

På denne måten sikrar vi at alle berørte komitear og råd får alle plansaker på sine sakslister som referatsak.

Leiar eller medlem av komite og råd vil då ha moglegheit til å setje saka på agendaen.

Utviklingsavdelinga

HERØY KOMMUNE

Kulturavdelinga Sakliste for ungdomsrådet

saksnr *arkiv* *avd /sakshandsamar* *dato*

Det vert halde møte i Herøy ungdomsråd onsdag 24. januar kl 17.00

Stad: Herøy rådhus. Møterom 1

Vi starta med litt informasjon, mat og prat før det ordinere møtet.

Til stades: Helena, Mathias, Christine, Jørgen, Helene, Celina. Maria, Sigve

Sak 17/17-18 UKM-2018. Kven gjer kva?

- Maria: Scenejury, Ingeborg: kunstjury, Celina, Filip, Christine: Opptre. Torgeir og Mathias: Scenearbeiderar. Helene og Helena: Billettar (døra)

Sak 18/17-18: Ungdata-samling på Fosnavåg konserthus 15.februar. Kva er ungdomsrådet si oppgåve her?

Herøy ungdomsråd såg igjennom invitasjonen og kva spørsmål som skulle besvarast. Diskuterte kring tema.

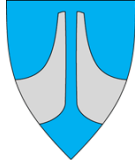
Ref: Mona

Eileen Gjerde

Mona Ryssevik

Kopi:
Arnulf Goksøyr
Eileen Gjerde

Postadresse:	Telefon:	Telefaks:	Postgiro	Bankgiro: 3992.07.30144
Rådhuset 6150 ØRSTA	70 04 97 10	70 04 97 11	0802 5 86 77 00	Bankgiro: 6562.05.00253

HERØY KOMMUNE

Kulturavdelinga
Sakliste for ungdomsrådet

saksnr arkiv avd /sakshandsamar dato

Det vart halde møte i Herøy ungdomsråd onsdag 21. mars kl 17.00

Stad: Herøy rådhus. Møterom 1

Vi starta med litt informasjon, mat og prat før det ordinere møtet.

Til stades: Helena, Mathias, Christine, Torgeir, Helene, Celina, Ingeborg

Sakliste:

**Sak 19/17-18 Evaluering av Ungdata-samling på Fosnavåg konserthus 15.februar.
Gjennomgang av tilbakemeldingar.**

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	TR	Arkivsaknr:	2016/1669
		Arkiv:	C10

Utvalsaksnr

Utval

Møtedato

Postadresse:
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

Postmottak@heroy.kommune.no
Telefon: 70 08 13 00
Telefaks: 70 08 13 01

www.heroy.kommune.no
Org. nr: 964 978 840
Bankgiro: 6566.05.01376

UNGDATA-UNDERSØKINGA I HERØY. OPPFØLGING ETTER SEMINAR.

Tilråding:

Herøy kommunestyre ynskjer å legge til rette for tiltak for å betre dei unge sine oppvekstvilkår i Herøy kommune.

Av tiltak som vart foreslått på Ungdata-seminaret at kommunen kan gjere, vil kommunestyret arbeide vidare med desse tiltaka snarleg:

1. Sjå på strukturen i ungdomsrådet og vurdere om det bør setjast opp som eit ordinært politisk organ, på lik linje med t.d. eldrerådet og råd for funksjonshemma.

- Einaste skilnad på strukturen i ungdomsrådet i forhold til eldrerådet og råd for funksjonshemma er at for dei andre råda er det fellessekritæriet som sender innkalling og fører protokoll.

2. Invitere ungdomsrådet til dialog med aktuelle kommunale organ for å få til møteplassar for ungdom i tråd med dei ynskja som er signalisert i gruppearbeidet.

- Kva meinast her? Herøy ungdomsråd ønskjer at Fritidsklubben skal ha meir opningstid og ha fleire aktivitetar

3. Etablere ei dialogplattform med ungdomsrepresentantar og andre aktuelle aktørar. Dialogplattforma skal arbeide vidare med tiltak i ungdomsarbeidet.

- Kven er aktuelle aktørar? Og kva tiltak i ungdomsarbeidet er det snakk om?

Herøy ungdomsråd ønsker å invitere Camilla og Tanja til neste møte for å snakke meir om dette

4. Vurdere kollektivtilbodet og gjere eksisterande tilbod meir kjent gjennom kommunen sine kanalar.

5. Skule/helse vurderer om enkle grep kan betre tilhøva med helsestasjon/helsesøster som er signalisert i gruppearbeidet.

I samband med budsjettarbeidet for 2019 vil kommunestyret vurdere muligheita for å få følgjande tiltak inn i budsjettet for 2019:

1. Midlar til tilrettelegging for «SFO»/lekseplass på kulturhuset.

Herøy ungdomsråd syns SFO er heilt feil namn

2. Midlar til auke av hall-kapasiteten (er under arbeid).

Kva hall?

3. Midlar til tilrettelegging for fleire møteplassar for uorganisert aktivitetar for ungdom.

Herøy ungdomsråd stiller seg bak dette

4. Midlar til etablering av mobbeombud / fokus på tiltak mot mobbing

Korleis er dette tenkt? Er det ein ekstern sakkyndig som skal inn på skulane? Herøy ungdomsråd håper på det.

Ungdomane har også gitt tilbakemelding om tiltak som ligg på sida av kommunen sine ansvarsområde. Av desse oppmodar kommunen til følgjande:

Næringslivet:

Oppmodar næringslivet om å legge til rette for lærlingeplassar, sommar- og deltidsjobbar for ungdom, også ung ungdom. Dette vil bidra til læring, ansvar og muligheter for ungdom.

Oppfordrar til rausheit med å sponse gode prosjekt som kjem all ungdom i Herøy til gode, også utanfor organisert idrett.

Oppfordrar bedrifter til å invitere skulane/ungdomane på omvisning i bedrifta og til å delta på skulearrangement for å vise fram kva mulegheiter ungdommen har for framtida i Herøy.

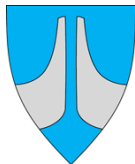
Lag og organisasjonar:

Oppmodar all organisert idrett i Herøy om å utøve sitt virke i tråd med visjonen «Idretts glede for alle» i idrettspolitisk dokument 2015-2019.

Ref Mona

Kopi:
Arnulf Goksøyr
Eileen Gjerde

Postadresse:	Telefon:	Telefaks:	Postgiro	Bankgiro: 3992.07.30144
Rådhuset 6150 ØRSTA	70 04 97 10	70 04 97 11	0802 5 86 77 00	Bankgiro: 6562.05.00253

Kulturavdelinga Sakliste for ungdomsrådet

saksnr arkiv avd /sakshandsamar dato

Sakliste:

Det vart halde møte i Herøy ungdomsråd onsdag 21. november kl 16.00

Stad: Herøy rådhus. Møterom 1

Vi startar med litt informasjon, mat og prat før det ordinere møtet.

Til stades: Ingeborg R, Ingeborg M, Maria, Christine, Sigve, Torgeir, Jørgen, Mathias, Helena, Helene

Sakliste:

Sak 35/17-18: Konstituering.

- **Val av nestleiar: Torgeir**
- **Val av representant i juryen for kulturprisen/ungdommens kulturpris: Helena**
- **Val av representant jury UKM (scene og kunst) Maria, Ingeborg**

Sak 36/17-18 Helena og Torgeir informerer frå UFT. Kva skal vi jobbe vidare med?

- UFT handla mykje om Nordøyvegen. Det er ikkje lagt noko føring for kva ungdomsråda skal jobbe samla for vidare.

-

Sak 37/17-18: Samarbeid biblioteket.

I samband med Ungdata og fokus på psykisk helse ønskjer vi å tilby eit foredrag til alle 10.klassene samt 1.året vidaregåande. Det er eit foredrag av Simen Almås med tittelen «Tilbake til livet» Som 13 åring blei han livstruande brannskadd. I 2011 overlevde han 22.juli-tragedien. Foredraget har fått svært gode tilbakemeldingar og vi prøver å få det til i januar.

Herøy ungdomsråd stiller seg positive til samarbeid og ønskjer å gjennomføre det.

Sak 38/17-18:

Invitere ungdomsrådet til dialog med aktuelle kommunale organ for å få til møteplassar for ungdom i tråd med dei ynskja som er signalisert i gruppearbeidet.

Spm: Er dette følgt opp ? Kva ligg i dette og kva ynskjer ungdomsrådet : Kan det vere ei moglegheit å etablere ein ungdomsrepresentant(leiar i ungdomsrådet) med talerett i politiske organ på linje med barnerepresentanten ?

Herøy ungdomsråd har ytra ynskje om meir open fritidsklubb, eller SFO/lekseplass som det blir kalla. Vi registrerer at kommunestyret vil vurdere muligheita for å få dette tiltaket inn i budsjettet 2019.

Herøy ungdomsråd er positive til forslaget om å etablere ein ungdomsrepresentant men trur det kan bli vanskeleg å gjennomføre om desse møta er lagt til dagtid. Leiar i ungdomsrådet har eit avgrensa timetal der ho får godkjent fråvær til ungdomsrådsarbeid.

Herøy ungdomsråd ynskjer svar på: Kor mange møter er det snakk om? Kva politiske organ er det snakk om?

Sak 39/17-18

Etablere ei dialogplattform med ungdomsrepresentantar og andre aktuelle aktørar. Dialogplattforma skal arbeide vidare med tiltak i ungdomsarbeidet.

Ungdomsrådet vedtok at denne dialogplattforma skal ha sitt utspring i ungdomsrådet, der dei kallar inn etter behov. Dialogplattforma er etablert med ungdomsrådet som fast deltakande og aktivitet vil avhenge av ungdomsrådet sine initiativ til møter med ulike ynskde deltakarar.

Spm: Kva er gjort og kva plan har ungdomsrådet vidare ?

Herøy ungdomsråd hadde møte med helsesøster den 19/9-18 På dette møtet informerte helsesyster om dagens situasjon og kva ungdomen har ytra ønskje om (Ungdata) Det blei også diskutert om det burde vore oppretta ein vakttelefon for ungdom. Herøy ungdomsråd meiner at det er viktigare med meir helsesyster i skulen enn ein vakttelefon då det finns gode løysingar frå før (Kirkens SOS, røde kors kors på halsen og fleire) Herøy ungdomsråd skreiv ein uttale som er sendt til oppvekstkomiteen og rådmannen der dei ber om at det blir tatt høgde for dette i budsjettet for 2019

Plan vidare: Herøy ungdomsråd skal ha eit samarbeidsmøte med Fritidsklubben den 11. desember. Tema: Korleis skape inkluderande arenaer for born og unge?

Fritidserklæringa seier at alle born og unge skal kunne delta på minst ein fritidsaktivitet saman med andre, uavhengig av sosioøkonomisk bakgrunn. Dette er forankra i barnekonvensjonens artikkel 31.

Alle born og unge har rett til kvile, fritid og leik, og til å delta i kunst og kulturliv.

Sak 40/17-18

Budsjett og økonomiplan

Spm: Kva synspunkt har ungdomen på tiltaka som er skissert i budsjettet ? Eg viser då til :

«I samband med budsjettarbeidet for 2019 vil kommunestyret vurdere muligheita for å få følgjande tiltak inn i budsjettet for 2019:

- 1. Midlar til tilrettelegging for «SFO»/lekseplass på kulturhuset.*
- 2. Midlar til auke av hall-kapasiteten (er under arbeid).*

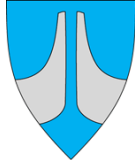
3. *Midlar til tilrettelegging for fleire møteplassar for uorganisert aktivitetar for ungdom.*
4. *Midlar til etablering av mobbeombud / fokus på tiltak mot mobbing*

Herøy ungdomsråd meiner dette er svært gode tiltak og håper voner kommunestyret vil få tiltaka inn i budsjett for 2019

Eventuellt

Ref: Mona

Kopi:
Arnulf Goksøyr
Eileen Gjerde

HERØY KOMMUNE

Kulturavdelinga Sakliste for ungdomsrådet

saksnr arkiv avd /sakshandsamar dato

Til stades: Filip, Celina, Sigve, Torgeir, Mathias, Christina, Helene, Maria
Sakliste:

Det vart halde møte i Herøy ungdomsråd onsdag 23.mai kl 17.00
Stad: Herøy rådhus. Møterom 1

Vi starta med litt informasjon, mat og prat før det ordinere møtet.

Sakliste:

Sak 25/17-18 UNGfestival 2018

Kva er på plass: Turab, Mads Veslelia, Cir.cuz, Lisa Uhlen + 2 dansarar, Ufokusert

Utstillerar: Bassbrothers, Automarine: Utstilling av ATV, båtar, båtmotorar, pidder.

Kva meir er ynskjeleg?

Helen Style: Sminking

Rånebilutstilling

Intersport: salstand

LAN-bumperballs

Herøy og Sande jeger og fiskeforening

Fotoklubben utstilling: Eivind Sævik

2.kl vidaregåande- matstand

Handelstanden: Moteshow (ungdomskle)

Og-cart Leikong Eva Lena Husøy

Dykkerklubben

Herøy kajakklubb: Joakim Eiksund

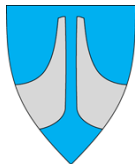
Biljardklubben

Eventuellt

Ref: Mona

Kopi:
Arnulf Goksøyr
Eileen Gjerde

Postadresse:	Telefon:	Telefaks:	Postgiro	Bankgiro: 3992.07.30144
Rådhuset 6150 ØRSTA	70 04 97 10	70 04 97 11	0802 5 86 77 00	Bankgiro: 6562.05.00253

HERØY KOMMUNE

Kulturavdelinga
Sakliste for ungdomsrådet

saksnr arkiv avd /sakshandsamar dato

Til stades: Celina, Ingeborg, Helena, Helene, Mathias, Maria, Sigve, Christine, Jørgen
Sakliste:

Det vart halde møte i Herøy ungdomsråd onsdag 19. september kl 17.00
Stad: Herøy rådhus. Møterom 1

Vi startar med litt informasjon, mat og prat før det ordinere møtet.

Sakliste:

Sak 28/17-18 Fast time for alle med helsesyster

- Helsesyster informerte.

Herøy ungdomsråd skriv eigen uttale.

Sak 29/17-18 Vakttelefon for barn og ungdom som treng nokon å snakke med, knytt til helsesyster

- helsesyster informerte

Herøy ungdomsråd skriv eigen uttale.

Sak 30/17-18 Uttale om «Kva skal til for å skape gode oppvekstvilkår og fritidstilbod i vår kommune?»

Eit «sterkare» sentrum, Kjøpesenter er sosialt. Møteplassar der ein kan møtast utan å måtte kjøpe noko. Meir open fritidsklubb

Sak 31/17-18 Farleg skuleveg mellom Sandvika og Stokksund

Sak 32/17-18 Evaluering av UNGfestival 2018

Herøy ungdomsråd er svært nøgde med gjennomføringa. Veldig bra artistar. Vi bør vurdere om begynnelsen av september er den best egna tida på året å ha dette arrangementet då det er kort tid til å reklamere på skulane. Lokala blei veldig varme. Er det mulig å få meir luft? Takluker?

Sak 33/17-18 Invitasjon om å delta på «Verdensdagen for psykisk helse» 10.okt

Herøy ungdomsråd ynskjer å ha stand.

Sak 34/17-18 Invitasjon til opning av klatreparken 29.sept.

Postadresse:
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

Postmottak@heroy.kommune.no
Telefon: 70 08 13 00
Telefaks: 70 08 13 01

www.heroy.kommune.no
Org. nr: 964 978 840
Bankgiro: 6566.05.01376

Leiar Helena møter for ungdomsrådet

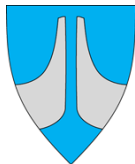
Sak 35/17-18 Skuleval 2018

Herøy ungdomsråd valte Ingeborg Moltumyr og Viktor Skarbø som medlemmar frå Stokksund. Dei som stilte til gjenval blei valt inn att.

Eventuellt

Kan møta flyttast til 16:00? Svar:ja

Ref: Mona

Kulturavdelinga Sakliste for ungdomsrådet

saksnr arkiv avd /sakshandsamar dato

Til stades: Helena, Helene, Ingeborg, Celina, Maria, Torgeir, Mathias, Christine
Sakliste:

Det vart halde møte i Herøy ungdomsråd onsdag 18. april kl 17.00
Stad: Herøy rådhus. Møterom 1

Vi starta med litt informasjon, mat og prat før det ordinere møtet.

Sakliste:

Sak 20/17-18 Uheldig misforståing. Dans med skjenkeløyve og rusfritt arrangement på kulturhuset samtidig

- Arrangementet blei avlyst grunna sjukdom. Det blei forsøkt med nytt band, men berre ei handfull påmeldte gjorde at det vart avlyst.

Sak 21/17-18 Artistar til UNGfestivalen 2018

Herøy ungdomsråd kom med ynskjer om artistar. Koordinator innhentar prisar på «pakkeløysingar» frå artistformidlar

Sak 22/17-18 Samarbeid med biblioteket om foredrag.

Herøy ungdomsråd stiller seg positivt til dette.

Sak 23/17-18 Tanja og Camilla kjem og snakkar om aktuelle samarbeidspartnerar i høve ungdata.

Tanja gikk igjennom kva som har blitt gjort til no og kva vedtak kommunestyret gjorde i mars.

24/17-18: Etablere dialogplattform. Kven er aktuelle aktørar?

Herøy ungdomsråd diskuterte kven som bør sitje i eit slikt forum og kom fram til: Ungdomsrådet, LAN, Fritidsklubben, UMM, Helsesyster, miljøarbeiderar, lærarar, komité for oppvekst, kirkene, elevrådsleierar frå både ungdomsskulane og vidaregåande, idrettslag, handball/fotball, folkehelsekoordinator.

Kor mange faste? Samarbeidspartnerar? Kor ofte skal ein ha møte? Dagtid/kveld?

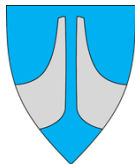
Kva kan vere aktuelle saker? Meir helsesyster i skulen, SFO for ungdomsskulen, mekkeverksted

Vedtak

Herøy ungdomsråd ynskjer i fyrste omgang å invitere aktuelle aktørar alt etter sak.

Eventuellt

Ref; Mona

Kulturavdelinga Sakliste for ungdomsrådet

saksnr arkiv avd /sakshandsamar dato

Sakliste:

Det vart halde møte i Herøy ungdomsråd onsdag 18.juni kl 17.00

Stad: Herøy rådhus. Møterom 1

Vi startar med litt informasjon, mat og prat før det ordinere møtet.

Sakliste:

**Sak 26/17-18 Renate Rossi Kaldhol la fram delplan for Helse/Omsorg
Spm til ungdomsrådet:**

Kva meiner ungdomsrådet er viktig at vi tenker på når vi skal planlegge helse og omsorg for framtida?

Herøy ungdomsråd ynskjer meir helsesyster i skulen og kanskje ein skulepsykolog.

Kan vi sikre medverknad betre enn vi gjer i dag? Ev korleis?

Herøy ungdomsråd syns dette er vanskelig å svare på, men kanskje ein kan få meir medverknad ved at fleire kan få uttale seg?

Når vi skal prioritere satsingsområde/styrking av tenester: Kva meiner vi skal prioritere?

For ungdom er meir helsesyster i skulen viktig og gjerne ein skulepsykolog.

Kva tenkjer ungdomsrådet er viktig når vi snakkar om lokalisering av tenestetilbod?

At for eksempel helsesyster har møterom på ein plass på skulen som ikkje er synlig for alle som går forbi og at helsestasjon for ungdom blir orientert om ved skulestart slik at fleire veit om det

Andre tema ungdomsrådet vil ta opp i samband med planarbeid?

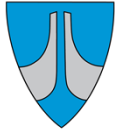
Herøy ungdomsråd har eit primærynskje og det er meir helsesyster inn i skulen.

Sak 27/17-18 Farleg skuleveg mellom Sandvika og Stokksund

Herøy ungdomsråd skreiv ein høyringsuttale som blir sendt til komité for oppvekst og kommunalsjef for oppvekst.

Eventuellt

Ref: Mona

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Helse og omsorg

MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE
Postboks 2500
6404 MOLDE

Saksnr 2017/1545	Arkiv 141	Dykkar ref	Avd /sakshandsamar HAB	Dato 13.12.2018
---------------------	--------------	------------	---------------------------	--------------------

KOMMUNEDELPLAN FOR HELSE OG OMSORG - UTLEGGING TIL OFFENTLEG ETTERSYN

Formannskapet vedtok i møte 12.12.2018, sak 240/18, å leggje ut *Kommunedelplan for helse og omsorg* til offentlig ettersyn.

Framlegg til kommunedelplan med saksprotokoll ligg tilgjengeleg i Servicetorget på Herøy rådhus i tidsrommet 17.12.2018 – 10.02.2019.

Framlegg til kommunedelplan vil også liggje tilgjengeleg på Herøy kommune si heimeside i dette tidsrommet. www.heroy.kommune.no

Innspel må sendast skriftleg til

Herøy kommune
postboks 274
6099 FOSNAVÅG

eller pr. e-post til: postmottak@heroy.kommune.no

Frist for innspel vert sett til 10.02.2019

Innspela vil bli vurdert i samband med politisk handsaming av saka.

Med helsing

Renathe Rossi-Kaldhol
Kommunalsjef
Helse og omsorg

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi:
FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL Postboks 2520 6404 MOLDE
Barnerepresentanten i Herøy
Råd og komitear etter intern prosedyre

Helse og omsorg

SAKSPROTOKOLL

Sakshandsamar:	RRK	Arkivsaknr:	2017/1545
		Arkiv:	141

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
40/18	Komite for helse og omsorg	29.11.2018
240/18	Formannskapet	12.12.2018

KOMMUNEDELPLAN FOR HELSE OG OMSORG - UTLEGGING TIL OFFENTLEG ETTERSYN

Tilråding:

Formannskapet vedtek at kommunedelplan for Helse og omsorg vert lagt ut til offentlig ettersyn i 8 veker i medhald av plan- og bygningslova § 11-14.

Møtebehandling:

Medlem i eldrerådet Terje Krogset og medlem i råd for menneske med nedsett funksjonsevne Mona H. Voldsund, møtte i saka.

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Komite for helse og omsorg - 29.11.2018

Formannskapet vedtek av kommunedelplanen for helse og omsorg vert lagt ut til offentlig ettersyn i 8 veker i medhald av plan- og bygningslova § 11-14.

Møtebehandling:

Helse- og omsorgsleiar Renthe Rossi-Kaldhol møtte og orienterte og svara på spørsmål.

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Vedtak i Formannskapet - 12.12.2018

Formannskapet vedtek at kommunedelplan for Helse og omsorg vert lagt ut til offentlig ettersyn i 8 veker i medhald av plan- og bygningslova § 11-14.

Vedlegg:

1 Kommunedelplanen utkast

Samandrag av saka:

Helse og omsorgsplanen har til hensikt å gi Herøy kommune ei ny retning i utviklinga av tenestetilbodet. Vi skal i større grad enn tidlegare sjå heile livsløpet til innbyggjaren, og fokus på samordna, integrerte og heilskaplege tenester vil vere særskild viktig og naudsynt. Dette vil mellom anna innebære at innbyggjaren vert gitt større moglegheit for å ta ansvar for eige liv og eiga helse, samstundes som kommunen må legge betre til rette for å støtte opp under innbyggjarane sine eigne initiativ, til helsefremmande aktivitet og frivillig arbeid.

Saksopplysningar:

Formålet med kommunedelplanen for helse og omsorg er å vere eit overordna styringsverktøy for utviklinga i sektoren for helse og omsorg i Herøy kommune. Planen angir kva strategi kommunen har for framtidens tenester i sektoren. Strategien har betydning for utvikling og prioritering av tenester og bygg, som skal konkretiserast i handlingsplanar, årsplanar og budsjettokument.

Planen vektlegg korleis kommunen bør møte utfordringar innan forventa folkevekst, alderssamansetning og nasjonale utviklingstrekk for helse- og omsorgstenester gjennom heile livsløpet. Planen peiker på kva betydning digitaliseringa vil få for utviklinga av velferdstenester. Planen peiker også på korleis kommunen skal utvikle gode og heilskaplege tenester, med riktig dimensjonering, tilbod og kvalitet på tvers av fagområda, og i samarbeid med pasientar/brukarar sett i lys av forventa utvikling. Kommunedelplanen skal fungere som eit overordna styringsverktøy til andre temaplanar brukt i helse og omsorgssektoren. Dessutan skal den understøtte kommuneplanen sin overordna visjon og målsettingar.

Planen viser eit taktskifte i ressursinnsatsen frå reoperasjon og behandling til førebyggjande arbeid på nye tenesteområder, tidleg innsats og ei meir aktiv pasient og brukarrolle.

Planen har eit tidsperspektiv på 8 år, og ein handlingsdel for dei komande fire åra. Handlingsdelen skal reviderast kvart år i samband med økonomiplanen og handlingsprogram. Planen skal vere eit verktøy både for det daglege og langsiktige arbeidet i tenestene, og skal vere eit konkret arbeidsverktøy der ein kan sjå samanhengar i staden for enkeltsaker. Planen dannar utgangspunkt for verksemdplanar på avdelings- og seksjonsnivå.

Det har vore brei involvering i prosessen med å utarbeide ny kommunedelplan. Styringsgruppa har bestått av politisk komitè for helse og omsorg, i lag med ein representant frå eldrerådet, ein frå rådet for menneske med nedsett funksjonsevne og ein frå ungdomsrådet i Herøy kommune.

Prosjektgruppa har bestått av kommunalsjefen si leiargruppe, kommuneoverlege, leiar og nestleiar i helse og omsorgskomitèen og hovudtillitsvalde og hovudverneombod.

Temabaserte arbeidsgrupper har vore breitt samansett av fagpersonar internt, inklusive tillitsvalde og verneombod. Arbeidsgruppene har både gjennomført brukarintervju, køyrt brukarundersøkingar på heimeside og sosiale medium, og tatt kontakt med nøkkelpersonar frå frivillig arbeid og andre sektorar.

Undervegs i prosessen har vi hatt bistand av ressursenteret for omstilling (RO), som både har leia oss gjennom ein «framtidswerkstad» og fylgt oss i prosessarbeidet.

Vurdering:

Utkastet til kommunedelplan vert vurdert som klart til å bli lagt ut til offentleg ettersyn. Sidan ein høyringsfrist på 6 veker vil inkludere julehøgtida, har vi forlenga høyringsfristen med 2 veker.

Konsekvensar for folkehelse:

Kommunedelplanen er ein viktig del av folkehelsearbeidet i kommunen. Den førebyggjande tankegangen har vore styrande for arbeidet med planen.

Konsekvensar for drift:

Nokre av tiltaka i planen legg opp til ei ny, utvida eller endra drift, det er likevel slik at dette må ein komme tilbake til og konkretisere ved innarbeiding i budsjett- og økonomiplan.

Konklusjon:

Rådmannen rår til at Formannskapet legg kommunedelplanen ut til offentleg ettersyn i 8 veker i medhald av plan- og bygningslova § 11-14.

Fosnavåg, 14.11.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Renathe Rossi-Kaldhol
Kommunalsjef helse og omsorg

Sakshandsamar: Renathe Rossi-Kaldhol

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

KOMMUNEDELPLAN

HELSE OG OMSORG

SAMMENDRAG

Kommunedelplanen for helse og omsorg er eit heilskapleg og forpliktande styringsdokument, som skal vere retningsgivande, og vise dei strategiske grepa som er naudsynte for å møte dei utfordringane som Herøy kommune vil møte.

HERØY KOMMUNE
HØYRINGSUTKAST

Innhold

Forord.....	3
1. Innleiing.....	4
1.1 Behovet for endring - frå mottakar til aktiv deltakar	4
1.2 Målet med planen	5
1.3 Målgruppe	6
2. Rammer og føringar	7
2.1 Dagens organisering	7
2.2 Føringar og utviklingstrekk	8
2.3 Sentrale utfordringar i Herøy kommune	12
2.4 Framtidas omsorgstenester- bruk av velferdsteknologi i Herøy kommune	15
2.5 Digital samhandling gjennom helseplattform	17
2.6 Scenario- eit mogleg Herøysamfunn i 2027	17
3. Visjon og mål	18
4. Seks satsingsområde	20
4.1 Brukarmedverknad.....	20
4.2 Aktivitet og frivilligheit	21
4.3 Førebygging	22
4.4 Meistring	23
4.5 Kunnskap og kompetanse i tenesta.....	23
4.6 Heilskap	24
5. Handlingsplan for perioden 2019 – 2022	26

**Det er den draumen me ber på
at noko vedunderleg skal skje.
at det må skje-
at tidi skal opna seg
at hjarta skal opna seg
at dører skal opna seg
at berget skal opna seg
at kjeldor skal springa-
at draumen skal opna seg.
at me ei morgonstund skal glida inn
på ein våg me ikkje har visst um.**

Olav H. Hauge

Forord

Helse- og omsorgsplanen har til hensikt å gi Herøy kommune ei ny retning i utviklinga av tenestetilbodet. Vi skal i større grad enn tidlegare sjå heile livsløpet til innbyggjaren, og fokus på samordna, integrerte og heilskaplege tenester vil vere særskilt viktig og naudsynt. Dette vil mellom anna innebære at du som innbyggjar vert gitt større moglegheit for å ta ansvar for eige liv og eiga helse, samstundes som kommunen må legge betre til rette for å støtte opp under innbyggjarane sine eigne initiativ, til helsefremmande aktivitet og frivillig arbeid.

Som planen viser, vil Herøy ha ein stor vekst i tal på eldre. Dette er tilfelle, samstundes som nyare undersøkingar, både på landsbasis og i kommunen viser, at det er store utfordringar for barn og unge.

Vi skal vere ein god kommune for alle innbyggjarane, og styrke den førebyggjande innsatsen, for å oppnå helsegevinst. Dei førebyggjande prinsippa, som kommunen har lang og god erfaring med, i til dømes helsestasjon og skulehelsetenesta, vil vere ei rettesnor for det generelle førebyggjande arbeidet. Når du som innbyggjar opplever helseutfordringar, skal du få tilbod om tverrfaglege tenester, slik at utviklinga snur eller vert redusert tidleg. Vi skal fokusere på kva som er viktig for deg, for at du kan leve heile livet, slik du ønskjer det. Det er du som må ta ansvar for di helse. Tenestene skal bygge på din eigen motivasjon, og styrke dine eigne ressursar.

Dei aller fleste ønskjer å bu i eigen heim så lenge som mogleg. Det er viktig at du som innbyggjar tek ansvar for eigen busituasjon i alderdomen. Det vil likevel fortsatt vere behov for sjukeheimsplassar i åra som kjem. Desse vil bli meir spesialiserte, samstundes som det er behov for å utvikle fleire alternative butilbod kor du som innbyggjar kan bu, sjølv om du har behov for delvis eller heildøgns pleie og omsorg. Det er til dømes eit stort behov for gode, bemanna butilbod innan psykisk helse og rus.

Teknologiutviklinga vil bidra til at sjukdom vert oppdaga tidlegare, at vi kan førebygge betre, og at fleire vil kunne bu tryggare i eigen heim. På nokre områder vil velferdsteknologien vere ein vesentleg ressurs i tenestetilbodet til deg som innbyggjar. Ved å gjere seg nytte av teknologien på rett måte, kan vi frigjere menneskelege ressursar, som vi veit det kan verte knapt om i arbeidslivet.

Alle tenester skal ha høg fagleg kvalitet, basert på solid og rett kompetanse, om kva som fremjar helse og livskvalitet hos deg som innbyggjar. Samhandlingsreforma, ny kunnskap, nye oppgåver og nye behandlingsformer, vil gjere at vi treng meir spesialiserte tenester i kommunen. Kommunen må difor samarbeide nært med utdanningsinstitusjonar, spesialisthelsetenesta, andre kommunar og andre aktuelle aktørar, for å sørge for riktig og kontinuerleg kompetanseutvikling av våre medarbeidarar.

Utviklinga av helse- og omsorgsplanen har vore ein intens, tidskrevjande og lærerik prosess, men det viktigaste arbeidet startar med gjennomføring av alle dei ulike tiltaka i planen.

Takk til alle som har bidrege med utvikling av ny helse- og omsorgsplan for Herøy kommune 2019-2027.

Herøy xx.xx.2018

Olaus Jon Kopperstad

Rådmann

Renathe Rossi-Kaldhol

Kommunalsjef helse og omsorg

1. Innleiing

1.1 Behovet for endring - frå mottakar til aktiv deltakar

Mange av dei utfordringane vi står overfor i Herøy kommune dei neste åra, har vi til felles med resten av kommune-Norge. Psykisk helse, både blant barn og unge, vaksne og eldre, er og blir eit viktig tema i tida framover. Det er mange barn og unge som fell utafør og slit i det samfunnet dei lever i til dagleg. Fleire unge treng mykje hjelp for å takle kvardagen, samstundes som dei i stor grad ønskjer å styre den hjelpa dei har rett på.

Som i resten av Norge blir også herøyværingane eldre, og dei vert eldre «raskare» enn i resten av landet. Sjølv om ei aldrande befolkning ikkje er einstyddande med auka tenestebehov, vil talet på dei som mottek tenester auke fram mot 2030. Det er færre yrkesaktive per pensjonist. Dette kombinert med ein trøng kommuneøkonomi, inneber at tenesteproduksjon slik vi gjer det i dag, ikkje vil vere bærekraftig på sikt. Ressurssenteret for omstilling (RO) si analyse av Herøy kommune, syner at om vi driv som i dag i 2040, vil vi trenge om lag 100 millionar meir berre til eldreomsorga. Skal Herøy kommune, saman med resten av Norge, møte disse utfordringane, må det takast ein rekke grep.

For å skape ei *bærekraftig utvikling* for omsorgsfeltet, summerer St. Meld. 29 (2012–2013) Morgendagens omsorg hovedgrepa slik:

«I møte med morgendagens omsorgsutfordringer, blir det nødvendig å mobilisere samfunnets samlede omsorgsressurser og se nærmere på oppgavefordelingen mellom omsorgsaktørene. De offentlige omsorgstjenestene har vært i kontinuerlig vekst i flere tiår.

Med sikte på de demografiske utfordringer som venter oss for fullt om 10–15 år, bør denne veksten organiseres slik at den støtter opp under og utløser alle de ressurser som ligger hos brukerne selv, deres familie og sosiale nettverk, i nærmiljøet og lokalsamfunnet, i ideelle virksomheter og næringslivet som tar sin del av samfunnsansvaret.

Det vil kreve omstilling av den faglige virksomheten med større vekt på nettverksarbeid, tverrfaglig samarbeid, forebygging, tidlig innsats og rehabilitering. Det forutsetter også at folk tar ansvar for best mulig tilrettelegging av egen bolig, og at vi i fellesskap legger til rette de fysiske omgivelser slik at de blir tilgjengelige for alle og for alle generasjoner.»

I dette ligg det at helse- og omsorgstenesta i «morgondagen» vil ha ein annan form enn det vi tradisjonelt er vant til. Noko som på si side igjen – og for nokon brukargrupper – vil kunne opplevast som reduksjon i tenestetilbodet. Aktiv omsorg og kvardagsmeistring er sentrale omgrep i denne samanhengen. Korleis Herøy kommune skal snu fokuset frå mottakar til aktiv deltakar, kan du lese om i kapittel 4, satsingsområde.

Vidare legg regjeringa fokus på at framtidias helse- og omsorgsteneste skal utviklast saman med pasientar, brukarar og deira pårørande. Brukarane

skal få større innflytelse over eigen kvardag gjennom meir valfridom og eit større mangfald av tilbod. Målet er å skape ein helse- og omsorgsteneste som bidrar til at kvar einskild innbyggjar får ivaretatt sine grunnleggande behov og får moglegheita til å leve eit aktivt og godt liv i fellesskap med andre. Pårande sin situasjon skal bli betra gjennom styrka tilbod om avlastning, støtte og fagleg rettleiing.

Sentralt i denne omstillinga står meistring, sjølvstende og god livskvalitet for den einskilde. Korleis Herøy kommune skal legge til rette for brukarmedverknad blir eit sentralt tema som du kan lese meir om under satsingsområde, og kvardagsmestring som tankesett og kvardagsrehabilitering som metode.

Helse og omsorg i Herøy kommune er samla om at målet med ny helse- og omsorgsplan er å utvikle ein helse- og omsorgsteneste som bidrar til best mogleg livskvalitet hjå den einskilde innbyggjar gjennom heile livsløpet, sjølv om livssituasjonen inneber bistand frå kommunen. Dette krev blant anna at vi støttar opp under størst mogleg oppleving av sjølvstende gjennom meistring av meningsfulle aktivitetar og deltaking i samfunnet. I tillegg krev det trygghet, både i heimen, i forhold til tenestene, og i møtet med samfunnet. Vi må derfor ha kunnskapsbaserte helse- og omsorgstenester, gode møteplassar og tiltak som skaper openheit og forståing hjå innbyggjarane og eit inkluderande samfunn generelt. Korleis vi skal lukkast i dette arbeidet, kan du lese om i handlingsdelen av kommunedelplanen.

1.2 Målet med planen

Formålet med kommunedelplanen for helse og omsorg er å vere eit overordna styringsverktøy for utviklinga i sektoren for helse og omsorg i Herøy kommune. Planen angir kva strategi kommunen har for framtidens tenester i sektoren. Strategien har betydning for utvikling og prioritering av tenester og bygg, som skal konkretiserast i handlingsplanar, årsplanar og budsjettokument.

Planen vektlegg korleis kommunen bør møte utfordringar innan forventa folkevekst, alderssamansetning og nasjonale utviklingstrekk for helse- og omsorgstenester gjennom heile livsløpet. Planen peiker på kva betydning digitaliseringa vil få for utviklinga av velferdstenester. Planen peiker også på korleis kommunen skal utvikle gode og heilskaplege tenester, med riktig dimensjonering, tilbod og kvalitet på tvers av fagområda, og i samarbeid med pasientar/brukarar sett i lys av forventa utvikling.

Kommunedelplanen skal fungere som eit overordna styringsverktøy til andre temaplanar brukt i helse og omsorgssektoren. Dessutan skal den understøtte kommuneplanen sin overordna visjon og målsettingar.

Planen viser eit taktskifte i ressursinnsatsen frå reperasjon og behandling til førebyggjande arbeid på nye tenesteområder, tidleg innsats og ei meir aktiv pasient og brukarrolle.

Planen har eit tidsperspektiv på 8 år, og ein handlingsdel for dei komande fire åra. Handlingsdelen skal reviderast kvart år i samband med økonomiplanen og handlingsprogram. Planen skal vere eit verktøy både for det daglege og langsiktige arbeidet i tenestene, og skal vere eit konkret arbeidsverktøy der ein kan sjå

samanhengar i staden for enkeltsaker. Planen dannar utgangspunkt for verksemdplanar på avdelings- og seksjonsnivå.

1.3 Målgruppe

Innbyggjarar

Alle innbyggjarane i kommunen vil i løpet av livet kome i kontakt med dei ulike delane i helse og omsorg. Planen seier noko om kva innbyggjarane kan forvente, korleis tenestene er utforma og korleis dei skal utviklast for framtida. Særleg viktig er fokuset på brukarmedverknad og satsinga på at brukarane av tenestene skal oppleve størst mogleg grad av meistring i eigne liv. Det er særst viktig å sette fokus på heilskapelege tenester.

Medarbeidarar i Herøy kommune

For å gi gode tenester er kommunen avhengig av kompetente og motiverte medarbeidarar. Alle tilsette må ha god kjennskap til kommunen sine tenester og ha ei felles forståing for tverrfaglege utfordringar og satsingsområde på tvers av sektorar, og kjenne dei langsiktige strategiane.

Eksterne samarbeidspartar

Spesialisthelsetenestene, frivillige organisasjonar, næringslivet og andre samarbeidspartnarar må kjenne til kommunen sine planar, og korleis samarbeidet kan utviklast til det beste for innbyggjarane og for å nå felles mål.

Politikarar

Planen vil med sine langsiktige strategiar, konkrete tiltak og prioriteringar vere eit viktig politisk styringsdokument for dei folkevalde i utvikling av tenester innan sektor helse og omsorg.

1.4 Planprosess

Tabellen under viser viktige milepelar i planprosessen.

Dato	Milepel
10. april 2018	Vedtak planprogram
Mai- november 2018	Prosess innhald
17. desember 2018	Framlegg til kommunedelplan sendt på høyring
10. Februar 2019	Høyringsfrist
Mars- April 2019	Vedtak kommunedelplan

Det har vore brei involvering i prosessen med å utarbeide ny kommunedelplan. Styringsgruppa har bestått av politisk komitè for helse og omsorg, i lag med ein representant frå eldrerådet, ein frå rådet for menneske med nedsett funksjonsevne og ein frå ungdomsrådet i Herøy kommune.

Prosjektgruppa har bestått av kommunalsjefen si leiargruppe, kommuneoverlege, leiar og nestleiar i helse og omsorgskomiteen og hovudtillitsvalde og hovudverneombod.

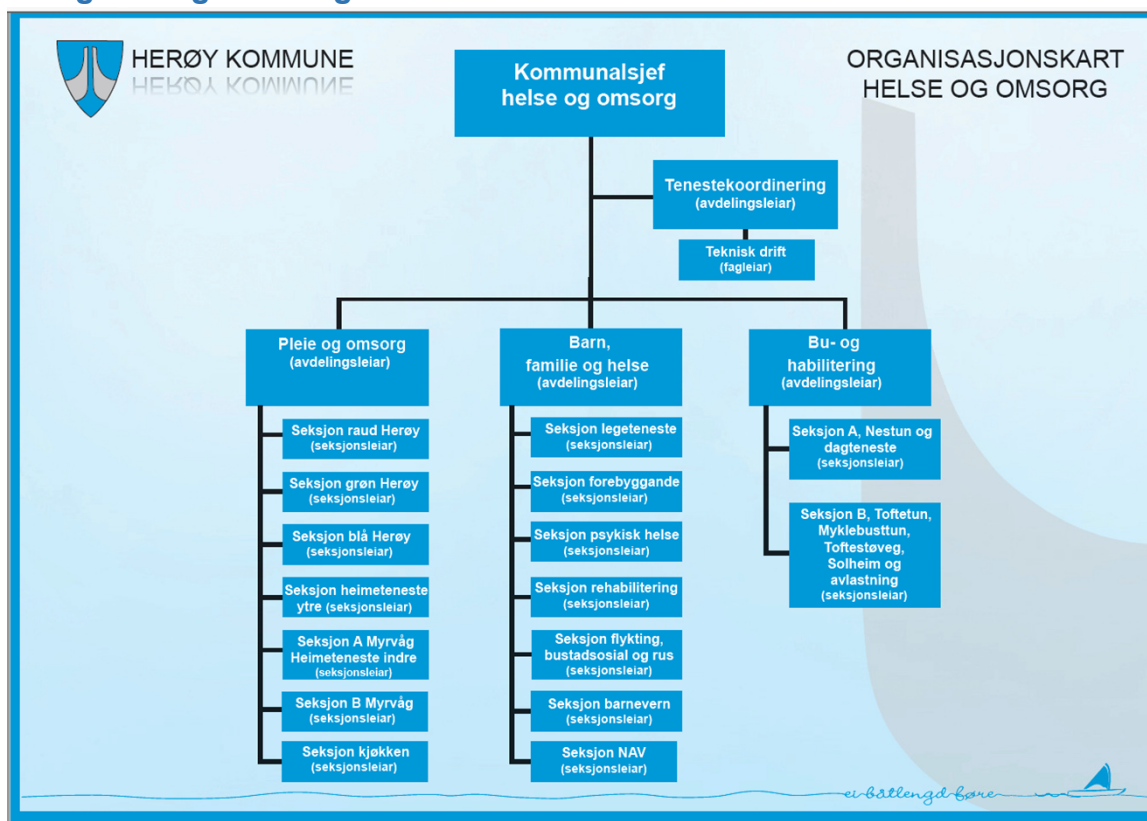
Temabaserte arbeidsgrupper har vore breitt samansett av fagpersonar internt, inklusive tillitsvalde og verneombod. Arbeidsgruppene har både gjennomført brukarintervju, køyrt brukarundersøkingar på heimeside og sosiale medium, og tatt kontakt med nøkkelpersonar frå frivillig arbeid og andre sektorar.

Undervegs i prosessen har vi hatt bistand av ressurscenteret for omstilling (RO), som både har leia oss gjennom ein «framtidswerkstad» og fylgt oss i prosessarbeidet.

Framlegg til kommunedelplan har vore på høyring i perioden 17. desember 2018, til 10. februar 2019.

2. Rammer og føringar

2.1 Dagens organisering

Organisasjonskartet

Sektor for helse og omsorg har i dag fire avdelingar under kommunalsjef. Avdeling for tenestekoordinering er helse og omsorgssektoren sitt forvaltningskontor, og er organisert i kommunalsjefen si stabslinje.

Avdeling for pleie og omsorg, avdeling for bu og habilitering og avdeling for barn, familie og helse, med sine seksjonar, yt kommunale helse og omsorgstenester til

innbyggjarane i Herøy kommune. For å lese meir om tenesteinnhaldet i Herøy kommune har, kan du sjå på Herøy kommune si [heimeside](#).

2.2 Føringer og utviklingstrekk

Nasjonale føringer

Sentrale rapportar og meldingar skildrar utfordringar kommunane vil stå overfor innan helse-, sosial- og omsorgstenesta som følgje av demografisk og epidemiologisk¹ utvikling. Fokus på sosiale problem blant barn og unge og satsing på tiltak for å betra folkehelsa samt vekst i tal eldre, auke i kroniske lidningar. Regjeringa har gjennom stortingsmeldingar omtala mange av desse utfordringane.

[Samhandlingsreforma](#) (St. Meld. nr. 47 2008-2009) som vart sett i verk januar 2012 pregar enno utviklinga av tenestene. Spesielt gjeld dette funn som indikerer at tenestemottakarane sine behov for koordinerte tenester ikkje vert ivaretatt på ein god nok måte. At innsatsen for å avgrensa og/eller førebygga sjukdom framleis ikkje vert prioritert godt nok. At dagens innretning og ressursfordeling gir oss utfordringar når vi skal sikra framtidig berekraft.

1.januar 2012 trådde [ny lov om kommunale helse- og omsorgstenester](#) og ny lov om folkehelsearbeid i kraft. Denne planen tar omsyn til nye krav og forslag i den utstrekning vi har oversikt.

[Omsorgsplan 2020](#) (St. Meld. nr.29 2012-2013) som kom i 2013 legg vekt på å utvikla og innarbeida nye og framtidretta løysingar. Blant anna skal det fokuserast på:

- Fagleg omlegging og større vekt på tidleg innsats
- Kvardagsmeistring og nettverksarbeid.
- Utvikle og ta i bruk velferdsteknologi og utvikling og bygging av framtidens omsorgsbustader og sjukeheim.

[Folkehelsemeldingen](#) (St. Meld. nr. 19 2014-2015) Mestring og muligheter fokuserer på:

- Psykisk helse skal prioriterast
- Større merksemd mot betydninga av aktiv aldring
- Fokus på forhold som fremjar meistring og som motverkar einsemd
- Eit auka og betre samarbeid med frivillig sektor
- Tilrettelegge for fysisk aktivitet og målretta informasjon om samanhengen mellom kosthald, livsstil og helse

I 2015 vart meldinga om [framtidens primærhelseteneste](#) lagt fram (St. Meld. nr. 26 2014-2015). Her vart det fokusert på:

¹ Epidemiologi er læren om befolkningshelse, sykdommers forløp, årsak og konsekvens, utbredelse og der

- Aktiv og framtidretta pårørandepolitikk
- Samlokalisering av helse og omsorgstenestene
- Oppfølgingsteam for tenestemottakarar med store samansette behov
- Auka kompetanse innan leiing av helse- og omsorgstenestene
- Legga til rette for meir ambulant behandling

[Demensplan 2020](#) fokuserer på:

- Sjølvbestemmelse, involvering og deltaking
- Førebygging
- Aktivitet, meistring og avlasting
- Tilpassa tenestetilbod
- Pårørande som ressurs
- Forsking, kunnskap og kompetanse

[Kvalitetsreformen for eldre "Leve hele livet"](#) – En kvalitetsreform for eldre" fokuserer på:

- Å gi eldre ein trygg og aktiv alderdom
- Regjeringa sin eldrereform "Leve hele livet" løftar frem 25 løysingar og fleire hundre eksempel frå kommunane som skal gi eldre ein trygg og aktiv alderdom
- Kommunar som tar dei gode løysingane i bruk vil bli lønna i statlege støtteordningar
- Det skal leggst opp ein prosess kor kommunestyra skal vedta løysingane som passer i deira kommune
Når kommunane har beskrive korleis dei vil utforme sine løysingar, startar arbeidet med å gjennomføre reforma. Reformperioden vil starte i 1. januar 2019 og vare frem til 2023 med ulike fasar for planlegging, gjennomføring og evaluering.

[Opptappingsplan for rusfeltet](#) (proposisjon nr. 15 S 2015-2016) fokuserer på:

- Sikra reell brukarmerknad gjennom fritt behandlingsval, fleire brukarstyrte løysingar og sterkare medverknad ved utforming av tenestetilbodet
- Sikra at personar som står i fare for å utvikla rusproblem skal fangast opp og motta tidleg hjelp
- Tenestene skal vera tilgjengelege, varierte og heilskapelege
- Alle skal sikrast eit aktivt og meningsfullt tilvere

[Ny forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten](#) fokuserer på:

- Fagleg forsvarlege helse- og omsorgstenester, kvalitetsforbetring og pasient- og brukarsikkerheit, og at øvrige krav i helse- og omsorgslovgivinga vert etterlevd
- Kvalitetsforbetring og at dette er en kontinuerlig prosess for å identifisere svikt eller forbetningsområde
- Det er utarbeida ein veileder til forskrifta. Denne ble sist endret 13. juni 2018
- Ansvar for styringssystem og tenestelevering

Andre aktuelle meldingar:

[St. Meld. nr. 39 \(2006-2007\) Frivillighet for alle](#)

[Nasjonal strategi for frivillig arbeid på helse og omsorgsfeltet \(2015-2020\)](#)

Det er mange særlover/forskrifter/stortingsmeldingar, rundskriv mv. ein må følgja med omsyn til planlegging og drift av helse-, sosial- og omsorgstenestene. Dei mektigaste lovene som skal sikra grunnlaget for kommunen sine oppgåver og ansvar innan helse, sosial og omsorg er blant anna: Helse- og omsorgstenestelova, Folkehelseleva, Sosialtenestelova, Pasient- og brukarrettighetslova, Helseberedskapsloven, Helsepersonelloven, Lov om psykisk helsevern og i Herøy også barnevernlova, sidan tenesta ligg til sektoren. Det er ei rekkje forskrifter som konkretiserer innbyggjarane sine rettar og kommunen sitt ansvar. Verdigheitsgarantien og Fastlegeforskriften er nokre av dei mest sentrale.

Vi har i tillegg til nemnde dokument, også lagt vekt på følgande dokument i arbeidet med denne planen:

Nasjonale sentrale og førande dokument:

- [LOV-2011-06-24-30, Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester.](#)
- [LOV-2011-06-24-29, Lov om folkehelsearbeid \(folkehelseleva\)](#)
- [LOV-1999-07-02-63, Lov om pasient- og brukarrettigheter \(pasient og brukarrettighetsloven\), med endringslov](#)
- [LOV-1999-07-02-64, Lov om helsepersonell m.v. \(helsepersonelloven\), med endringslov](#)
- [LOV-2015-09-04-85 fra 01.07.2016, Lov om barneverntjenester \(barnevernloven\)](#)
- [LOV-2016-12-20-105 fra 01.01.2017, Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen \(sosialtjenesteloven\)](#)
- [St. Meld. Nr.25 \(2005-2006\) Mestring, muligheter og mening](#)
- [St. Meld. 24 \(2015-2016\) Familien – ansvar, frihet og valgmuligheter](#)
- [St.Meld 45 \(2012-2013\) Frihet og likeverd](#)

- [St.Meld. 30 \(2011-2012\) Se meg! En helhetlig rusmiddelpolitikk](#)
- [St. Meld. 17\(2015–2016\) Trygghet og omsorg, Fosterhjem til barns beste](#)
- [Omsorg 2020. Regjeringen](#)
- [Fleire år- fleire muligheter. Regjeringen](#)
- [Mestre hele livet 2017-2022. Regjeringen](#)
- [Opptappingsplan for habilitering og rehabilitering 2017-2019.](#)
- [Nasjonalfaglig retningslinje for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom.](#)
- [Bolig for velferd 2014-2020](#)
- [SSB/KOSTRA-IPLOS](#)
- Ressurscenteret for omstilling (RO) si analyse av sektor helse og omsorg i Herøy kommune.

Nasjonale utviklingstrekk

Sentrale rapportar og meldingar skildrar utfordringar kommunane vil stå overfor innan helse-, sosial- og omsorgstenesta. Fokus på sosiale problem blant barn og unge og satsing på tiltak for å betra folkehelsa, samt auke i kroniske lidningar og vekst i tal av eldre. Regjeringa har gjennom stortingsmeldingar omtala mange av desse utfordringane.

Under følgjer nokre utviklingstrekk²

- Folketalet i Norge held fram med å auka og tel i underkant av 5,3 millionar ved inngangen til 2018.
- Tal og del innvandrarak har auka kraftig gjennom dei siste tiåra. ³
- Det blir færre yrkesaktive per pensjonist. Andelen av totalbefolkninga over 67 og 80 år vil auke
- Fleire bur i byar og tettstader
- Fleire bur åleine, det gjeld både yngre vaksne og eldre
- Fleire tar lengre utdanning, og dette er ein av fleire årsaker til at kvinnene er eldre enn tidlegare når dei får sitt første barn og til at dei føder færre barn
- Ved at fleire har høgare utdanning vil dette kunne påverke korleis vi ønskjer å ha det i høg alder

² Kilde; Folkehelseinstituttet).

³ <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/innvandrere-og-deres-norskfodte-barn-gruppenes-sammensetning>

Dei siste års reformer har ført til at vi har fått eit større ansvar for brukarar og pasientar med omfattande somatisk og psykisk helse- og ruslidingar. Pasientane vert ofte utskrive frå spesialisthelsetenestene raskt. Mange vil då ha behov for eit kommunalt tilbod i ein overgangsfase eller over lenger tid. Dette gjeld ulike tenester som til dømes fysioterapi, psykisk helsetenester og sjukeheims plass.

Denne planen byggjer på folkehelseperspektivet som skal prege all kommunal planlegging. Det betyr; førebygging kjem først, deretter behandling og pleie.

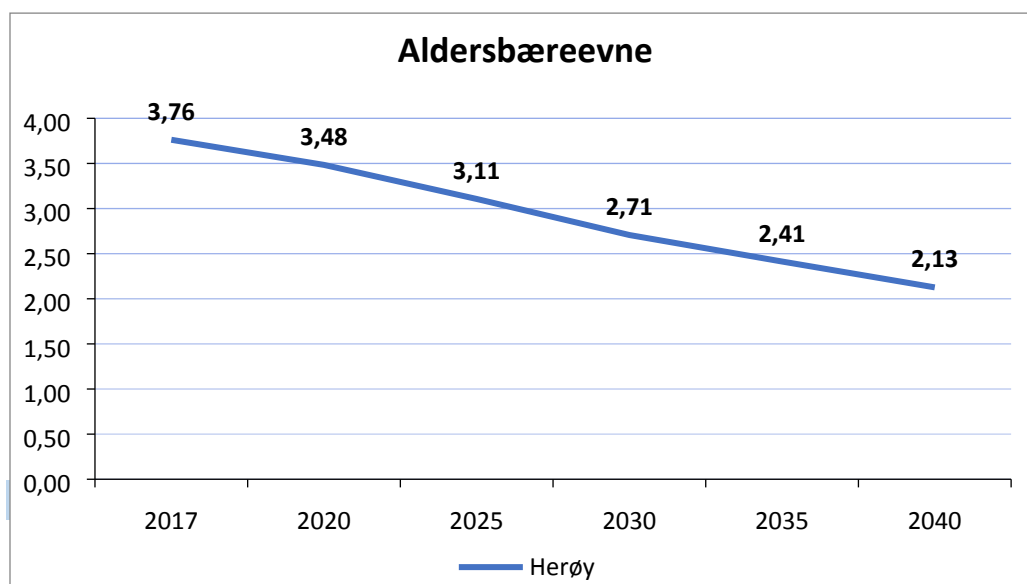
2.3 Sentrale utfordringar i Herøy kommune

Statistisk Sentralbyrå (SSB) sine befolkningsframskrivingar viser store endringar i alderssamansetninga i Herøy i åra som kjem. Delen eldre i samfunnet vil auke, og dei gamle blir eldre. Delen barn og unge, og del yrkesaktive minkar. Reduksjonen av yrkesaktive utfordrar kommunen med omsyn til å få tilført ressursar til helse- og omsorgstenester for alle som trenger det.

Befolkningsframskriving i Herøy 2018 - 2040.						
	2018	2020	2025	2030	2035	2040
0-19 år	2199	2131	2013	1920	1849	1814
20-66 år	5247	5169	5074	4958	4823	4603
67-79 år	1043	1131	1240	1314	1348	1429
80-89 år	375	387	437	558	663	718
90+ år	101	94	101	116	149	195
Totalt tal innbyggjarar	8965	8912	8865	8866	8832	8759

Kilde SSB, 2018 alternativ MMMM

Tal yrkesaktive (16-66 år) per tal eldre (67 år+) er av interesse for finansiering av pensjonar, velferdstilbod og helse- og omsorgstenester. Dette forholdet blir kalla aldersbæreevne og gir uttrykk for utfordringar knytt til framtidig rekruttering, tilgjengeleg kompetanse og ressursar til helse- og omsorgstenesta i kommunen. Kommunen må i åra som kjem få etablert heiltidskultur i helse- og omsorgssektoren.

Kilde SSB, 2018 alternativ MMMM

Herøy har 3,76 personer i yrkesaktiv alder per eldre i 2018, og koeffisienten⁴ for aldersbæreevne blir redusert til 2,71 i 2030 og 2,13 i 2040. Til samanlikning var det på landsbasis 4,7 personer i yrkesaktiv alder per eldre i 2000. Aldersbæreevna på landsbasis blir redusert til 3,6 i 2030 og 2,9 i 2050⁵.

Aldersbæreevna viser at det blir viktig å legge til rette for et aktivt næringsliv og at flest mogleg av den yrkesaktive befolkninga står lengst mogleg i arbeid. Å legge til rette for at ungdommen trivst og blir værande i kommunen er nødvendig med omsyn til behovet for kompetanse innan helse- og omsorg.

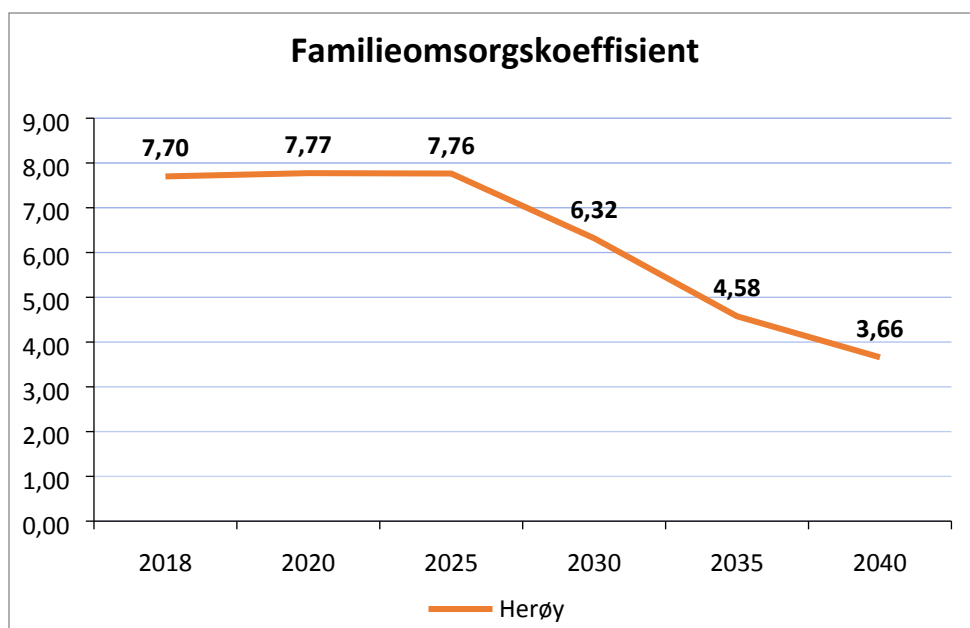
Eldre over 85 år har tradisjonelt dei største omsorgsbehova i befolkninga. Aldersgruppa 50-66 er dei som i størst grad yt omsorg til eldre i familien (pårørande og andre).

Endringar i alderssamansetninga er avgjerande for kor mange familieomsorgsgivarar dei over 85 år kan støtte seg på, og vil kunne påverke framtidige familieomsorgsmønstre. Dette har også betydning for korleis tenestene bør innrette seg fram i tid. Mobilisering og tilrettelegging for frivillig innsats og samarbeid med pårørande vil være viktig i framtida si eldreomsorg.

Familieomsorgskoeffisienten uttrykker tal potensielle familieomsorgsgivarar i aldersgruppa 50-66, og eldre over 85 år som treng omsorg.

⁴ En **koeffisient** (av latin *coefficiente*, «medvirkende») er et matematisk uttrykk knyttet til et annet tall eller en variabel som representerer den. Koeffisienten kan være et [parameter](#) ([matematikk](#)), et [indeksnummer](#) ([fysikk](#), [økonomi](#)) eller en [faktor](#) ([kjemi](#))

⁵ Meld. St. 15 (2017-2018) s. 42 – Leve hele livet

I 2018 har Herøy 7,7 personer i aldersgruppa 50-66 år per eldre i alderen 85 år og over. Talet er venta å vere stabilt fram til 2025, for deretter å synke kraftig. I 2040 er det 3,66 personer i aldersgruppa 50-66 år per eldre i alderen 85 år og over. På landsbasis er familieomsorgskoeffisienten no på 9,3 og vil ut frå SSB si befolkningsframskriving falle til 4,3 i 2040⁶.

Herøy vil som dei fleste andre kommunar møte utfordringar knytt til rekruttering av kvalifisert personell. Samtidig som det kan bli mangel på kvalifisert personell må kommunen være førebudd på å møte nye og spesialiserte oppgåver. Teknologisk utvikling, ny forskning og stadig nye behandlingstilbod vil stille nye krav til utøving av tenesta.

Auka krav til brukarmedverknad, krav til dokumentasjon, rettsikkerheit og krav til likebehandling vil krevje at kommunen har ein profesjonell og kompetent tildelingspraksis.

Heilskapelege, koordinerte tenester og tverrfaglege tenestetilbod vil krevje godt organiserte tenester med rett kompetanse på rett stad til rett tid.

Helse og omsorgstenesta vil legge til rette for at innbyggjarane skal kunne ta ansvar for eige liv og få støtte til eiga meistring der folk bur. Det må satsast på førebygging og kvardagsmeistring og leggast til rette for godt samarbeid med pårørande. Sosiale nettverk, frivillige og tilrettelegging for aktivitet blir viktig for å møte dei demografiske utfordringane.

Herøy nyttar ein stor del av sitt budsjett på helse- og omsorgstenester. Kommunen har tradisjonelt nytta ein større del av midlane på institusjonsbaserte tenester enn på heimetenester.

Dette må justerast for å kunne styrke arbeidet med heildøgnsomsorg og møte befolkninga sitt ønske om å få bu heime i eigen bustad lengst mogleg. Dagens

⁶ Meld. St. 15 (2017-2018) s. 42-43 – Leve hele livet

utvikling går i retning av at sjukeheimane i større grad driv behandling og at heimebuande i større grad får avansert pleie og omsorg i eigen heim. Det er også behov for å nytte ein større del av ressursane til førebyggjande verksemd og aktivitet i alle deler av tenesta. Dette krev at dei tilsette har kompetanse om, og kan nytte teknologiske løysingar som understøtter dette.

For å skaffe og behalde rett kompetanse må helse- og omsorgstenesta satse på heiltidskultur, og kontinuerlig arbeide for å redusere fråvær. Tverrfaglig samarbeid, heilskapleg tenking og eit godt læringsmiljø er grunnleggande for å kunne møte framtidige utfordringar i tenesta. Leiarskap med strategisk kompetanse og endringskompetanse må utviklast vidare for å lykkast med å gi innbyggjarane dei rette tenestene med god kvalitet i framtida.

2.4 Framtidas omsorgstenester- bruk av velferdsteknologi i Herøy kommune

I følge IS-2557 (Andre gevinstrealiseringsrapport med anbefalingar)⁷ vil auka kunnskap, auka kvalitetskrav, knappheit på helsepersonell og fleire innbyggjarar med behov for hjelp, medføre at kommunen må tenkje nytt når det gjeld tenestetilbodet i helse og omsorgssektoren.

Utvikling av velferdsteknologi er eit av tiltaka for å møte framtida sine behov.

Det er sterke nasjonale initiativ for å fremme bruken av velferdsteknologi i kommunane. Desse har bakgrunn i NOU 2011:11 «Innovasjon i omsorg», Meld. St.29 «Morgendagens omsorg» og «Fagrapport om implementering av velferdsteknologi i de kommunale helse- og omsorgstjenestene 2013-2030». Velferdsteknologi er eit strategisk konsept for å sikre gode tenester.

Ein del av løysningane er no prøvd ut, og Helsedirektoratet rår til at kommunane tek desse i bruk. Velferdsteknologi skal vere ein integrert del av tenestetilbodet innan 2020, også i Herøy.

Målsetting med bruk av velferdsteknologi

- Tryggleik og meistring for innbyggjarane
- Auka kvalitet i tenestene
- Effektive arbeidsprosessar

Det handlar om korleis teknologi kan støtte opp under innbyggjaren og dei pårørande si sjølvstende og meistringsevne. Ved å nytte teknologien på rett måte, kan menneskelege ressursar bli frigjort. Samtidig kan både tryggleik, omfang av oppfølging, kvalitet og sjølvråderett auke ved at ny teknologi vert teken i bruk.

Det velferdsteknologiske området er i sin spede start, og det er venta kraftig innovasjonsutvikling på området. For å bidra til at det vert utvikla teknologi kommunane og innbyggjarane treng, må kommunane aktivt bidra ved å kartlegge og definere behov. Velferdsteknologi kan vere vanskeleg å budsjettere, og kommunane må være villige til å ta del i innovative anskaffingsprosessar som bidreg til at det vert

⁷ <https://helsedirektoratet.no/publikasjoner/gevinstrealiseringsrapporter-nasjonalt-velferdsteknologioprogram>

utvikla teknologi som kommunane vil trenge for å løyse framtida sine velferdsoppgåver.

I følgje IS-2557 er det nokre føresetnader som må vere på plass, for at vi skal kunne lukkast med implementering av velferdsteknologi. Den første føresetnaden er ei endring i tankesett om kva kommunale helse- og omsorgstenester er og skal vere. Det har tradisjonelt vore praksis, og kanskje ein forventning frå både innbyggjarar og tenesta, at auka behov for bistand frå kommunen vil føre til ein plass på institusjon. Dette er kostbart og er ikkje ein bærekraftig praksis for helse- og omsorgssektoren. Dei fleste ønskjer å bu lengst mogleg i eigen heim. Helsedirektoratet, ved Nasjonalt program for velferdsteknologi, oppfordrar kommunane til å vurdere teknologi som ei naturleg løysing for å få dette til.

Herøy kommune er på god veg. Mange av våre innbyggjarar har digitale tryggleiksalarmar i heimen sin, og i institusjonane våre er det digitale signalanlegg. Der det er behov for det, er det satt inn ulike sensorteknologi.

Vidare er Herøy med i ei interkommunal velferdsteknologigruppe saman med dei andre kommunane på Søre Sunnmøre. Denne gruppa har fått nasjonal støtte og er med i eit nasjonalt velferdsteknologiprojekt via Helsedirektoratet.

Døme på ulike velferdsteknologiske løysningar som er utvikla i dag;

Tryggleiksskapande omsorg

Tryggleiksalarmar og bruk av GPS for rørslefriheit. Ulike sensorar for varslings av; fall, bevegelse, branntilløp, vasslekkasjar, kamerakommunikasjon mm.

Meistring i kvardagen

Smarte hjelpemiddel for eigenmålingar ved kroniske sjukdommar, oppfølging og påminning, t.d. når medisin skal tas og i kva omfang.

Utredning og behandling

Avstandsoppfølging ved telemedisinske løysningar, sensorar for eigenmålingar og sjølvrapportering, t.d. Sleppe lange og krevjande reiser, snakke via skjerm med fastlegen, sjukepleiar og andre hjelpearar.

Velværeteknologiar

Her vil typiske hjelpemidlar vere; treningsprogram, robotar (plenklippar, støvsugar, dusjar), og løysningar for sosial kontakt.

Velferdsteknologi vil ofte vere i skjeringspunktet mellom privat og kommunalt ansvar. Ein del av arbeidet med å innføre teknologi vil være å fortløpande vurdere kva kommunen skal ha ansvar for.

Korleis lukkast vi?

Herøy kommune vil lukkast med implementering ved å gje tilsette kunnskap om velferdsteknologi. Får å få til dette må vi gi gjennomføre eit opplæringsprogram for alle tilsette. Vi må samarbeide aktivt med andre kommunar og private aktørar (leverandørar) om å utvikle relevant velferdsteknologi. Vi må nytte prosjekt til å teste ut og vurdere aktuelle velferdsteknologiske løysningar. Det vi skal investere i må vere berekraftig på sikt. Vi må sørge for å ha informasjon om moglege teknologiske

Løysningar lett tilgjengeleg for innbyggjarane. Alle som søker om helse- og omsorgstenester skal bli kartlagt og vurdert for velferdsteknologiske tiltak, og det skal gjennomførast tverrfagleg samarbeid om velferdsteknologiske løysningar innanfor ulike tenesteområdar.

2.5 Digital samhandling gjennom helseplattform

Eit nytt tiltak for å møte framtida sine utfordringar er journalsystemet Helseplattforma. Verktøyet vil gi innbyggjarane i Midt-Noreg ei meir samanhengande helseteneste ved at spesialisthelsetenesta og kommunehelsetenesta nyttar likt fagprogram.

God helse vert skapt i kvardagen til kvar og ein av oss. Digitale hjelpemiddel vil gi innbyggjarane rom for å ta aktiv del i eiga behandling. I staden for å reise til sjukehuset kan ein ved hjelp av ny teknologi få oppfølging via fastlegen og digitale konsultasjonar mellom ulike nivå i hjelpeapparatet. Helsetenestene er organisert rundt pasienten og Helseplattforma bidreg til saumlaus kommunikasjon og lett tilgang til medisinsk informasjon i sanntid. Denne nye måten å handtere og analysere store datamengder gir vidare grunnlag for medisinske framsteg gjennom forskning og innovasjon.

Slik sett er verktøyet ikkje berre eit nytt journalsystem, men også ei organisasjonsutvikling som ser til at resursane vert nytta mest mogleg effektivt.

Journalsystema vi har i dag på mange måtar helsepersonellet sitt system, mens helseplattforma blir pasienten sin journal. Ein eigen innbyggjarportal i plattforma gjer det mogleg for pasienten sjølv å legge inn opplysningar om eiga helse, og hit vil alle testresultat og diagnosar kome.

Helseplattforma vil såleis også vere ein viktig faktor i målsettinga til samhandlingsreforma – koordinerte og heilskapelege tenester for pasientane.

Helseplattforma vil truleg gjere sitt inntog i Herøy i 2022/2023.

2.6 Scenario- eit mogleg Herøysamfunn i 2027

I høve planarbeidet er det gjennomført framtidsverkstad med brei deltaking frå politisk nivå, brukarorganisasjonar, medarbeidarar og leiarar. Arbeidsgrupper i tenestene har også gjennom sitt arbeid med planen skildra eit ønska framtidsbilete.

For å møte dette bilete av framtida er det nødvendig å endre tenestetilbod og praksis. Dersom helse- og omsorgssektoren lukkast med satsingsområda og tiltaka i planen, vil resultatet kunne bli som skildra under:

- Dei fleste kan bu heime i eigen bustad så lenge dei ønskjer
- Standarden på bustadar er oppgradert og fleire bur i eigen bustad med universell utforming
- Det blir bygd felles bustadar/kollektiv og seniorbustadar som gir meir tryggleik, sosialt fellesskap, støtte og hjelp
- Innbyggjarane i Herøy får forutsigbare og likeverdige tilbod. Rettsikkerheit og brukarmedverknad er ivaretatt

- Varierte aktivitetar, tenester og kulturtilbod er knytt saman i same bygg
- Tenestene er samlokalisert og det er *ei* dør inn til tenestetilbodet. Samarbeidet mellom tenester og profesjon er effektivt og brukaren står alltid i sentrum
- Fleire mestrar eige liv og færre har behov for omfattande og ressurskrevjande tenester.
- Nyttig velferdsteknologi er tatt i bruk på alle trinn i *meistringspyramida*.
- Det er fleire aktørar inne i heimane enn i dei tradisjonelle heimetenestene
- Det frivillige blomstrar. Ungdom, lag og foreiningar er engasjert i miljøskapande arbeid
- Frivillig arbeid er organisert og inkludert i tenestene. Det er oppretta møteplassar for frivillige og det er attraktivt å vere frivillig. Frivillige blir sett og verdsatt
- Dugnadsånd er levende i by og bygd
- Det er opne dagsenter for dei som treng det. Det er aktivitetstilbod for alle brukargrupper.
- Førebygging og meistring er hovudmål i helse og omsorgstenesta
- Det er attraktivt å arbeide i helse og omsorg. Helse- og omsorgsarbeid vert framsnakka av dei som arbeidar i tenesta
- Ungdom er motivert for å bli i Herøy etter utdanning og fleire vil utdanne seg til helse- og ungdomsarbeid
- Tilsette i helse og omsorg har heile stillingar. Det er rett kompetanse på rett stad til rett tid
- Det er fleire lærlingplassar og det er gode læringsvilkår for studentar, lærlingar og andre medarbeidarar
- Det er godt å være ung i Herøy. Oppvekstmiljøet er trygt, godt og utviklande
- Det er lagt til rette for mangfald av aktivitetar og ungdom har mange ulike møteplasser
- Det er rom for å være annleis. Dei som fell utanfor og treng hjelp, får hjelp
- Mangfald, fargerikt fellesskap og rausheit pregar Herøysamfunnet

Satsingsområda og tiltaka knytt til desse skal bidra til at vi nærmar oss framtidsbiletet.

3. Visjon og mål

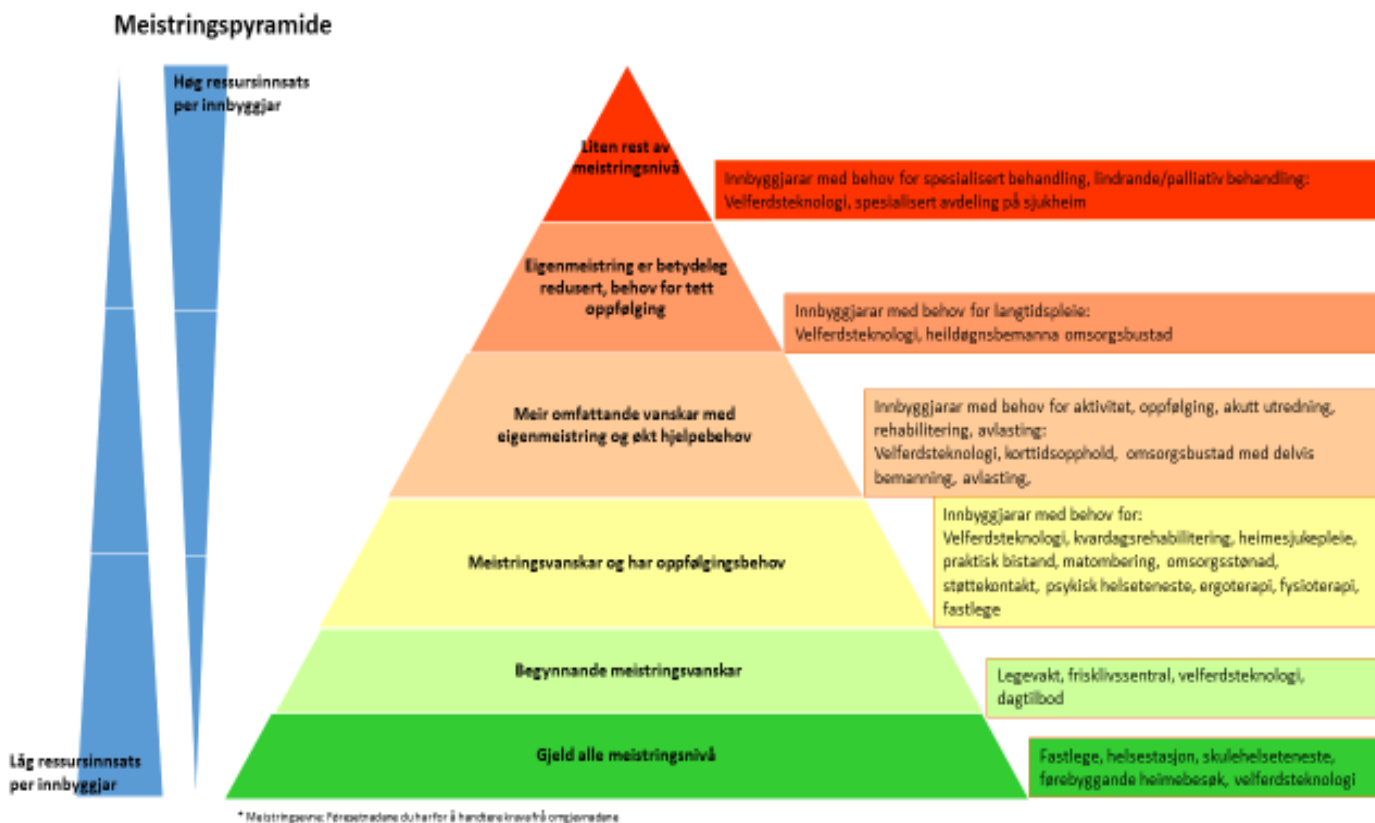
Herøy- ei båtlengd føre, er Herøy kommune sin visjon. Visjonen seier noko om at vi skal vere framtidsretta og liggje i forkant av utviklinga, men ikkje alltid vere i fremste rekke på alle tenesteområde. Kommunen skal gjere bevisste val på kvar vi skal vere i forkant, og kvar andre kan drage utviklinga vidare. Der vi vel å vere i forkant, skal vi sette oss høge ambisjonar.

Herøy kommune har som eit av sine mål i kommuneplanen sin samfunnsdel, at kommunen skal levere tenester med god kvalitet til alle sine innbyggjarar. Kjerneverdiane til Herøy kommune **respekt, tillit, samhandling** skal bygge opp under dette.

For helse og omsorg inneber det at:

- når du som innbyggjar opplever helseutfordringar, skal du få tilbod om tverrfaglege tenester, slik at utviklinga snur eller vert redusert tidleg.
- vi skal legg til rette for at du som innbyggjar kan ta ansvar for eige liv, ut frå dine føresetnader.
- vi skal spørje deg om kva som er viktig for deg.
- vi skal bygge på dine ressursar, og saman med deg legge til rette for at du med naudsynte tiltak, kan føle tryggleik og meistring i eige liv.

Herøy kommune bygg tildeling av tenester på BEON-prinsippet. Det inneberer tildeling av tenester etter beste effektive omsorgsnivå. Vi skal syte for at innbyggjarar får kvalitativt gode tenester innan ei fagleg og økonomisk berekraftig ramme. Det føreset at alle tek ansvar for eigen situasjon så langt det er mogleg. Vi skal vurdere bruk av teknologiske løysingar på alle meistringsnivå, før vi sett inn andre tiltak. Meistringspyramiden skal visualisere dette.

4. Seks satsingsområde

Som vi allereie har nemnd er kompetanse, rekruttering, teknologi, organisering og brukarmedverknad viktige verkemiddel om vi skal lukkast i Herøy. Innovasjon og kontinuerleg nytenking vil vere avgjerande for å sikre kvalitet og bærekraft i tenestene også i framtida.

Vi har satt ned seks satsingsområde, som skal vere gjennomgåande for alt vi gjer i helse og omsorg. Desse satsingane skal hjelpe oss å tenke nytt, i alle delar av vårt virke. Som innbyggjar vil du oppleve, at vi legg opp til at du skal vere ein aktiv deltakar i eige liv, sjølv om du treng hjelp av oss.

Brukarmedverknad

Aktivitet og frivilligheit

Førebygging

Meistring

Kunnskap og kompetanse i tenesta

Heilskap

4.1 Brukarmedverknad

Kva vi legg i brukarmedverknad:

Helsedirektoratet viser til at brukarmedverknad er ein lovfesta rett, og tenesteapparatet kan såleis ikkje velje å forhalde seg til det eller ikkje. Brukarar har rett til å medverke, og tenesta har plikt til å involvere brukarar i undersøkingar, behandling og val av tenestetilbod. Brukarmedverknad er eit verkemiddel på fleire nivå. Blant anna kan brukarmedverknad bidra til å treffe betre når det gjeld utforming og gjennomføring av både generelle og individuelle tilbod.

Brukarmedverknad har i tillegg ein eigenverdi i at menneske som søker hjelp, på linje med andre, gjerne vil styre over viktige delar av livet sitt, vil ta i mot hjelp på eigne premissar, og bli sett og respektert i kraft av sin grunnleggande eigenverdi. Dersom brukaren kan påverke omgjevnadane gjennom eigne ressursar og eigne val, vil det igjen kunne påverke sjølvbilete på ein positiv måte og dermed styrke motivasjonen til brukaren. Betringsprosessen kan såleis bli påverka på ein positiv måte og ha ein terapeutisk effekt. I motsett tilfelle kan den hjelpeløysa mange brukarar opplever, bli forsterka.

For å kunne møte utfordringane i framtida, vil det vere viktig å organisere omsorgstenestene på ein måte som utløyser og støttar opp under ressursane til både brukarar, pårørande, born som pårørande, sosialt nettverk, og i nærmiljøet elles. Helsedirektoratet viser til at det viktigaste i møtet mellom bruker og hjelper er god kommunikasjon. Dette fordrar at begge er opne og lydhøre for kvarandre. Om ein av

oss er usikker på noko, er det betre å spørje enn å anta at den andre har oppfatta eller forstått det vi snakkar om. Der er betre å stille eit spørsmål for mykje enn eit for lite. Vi må sette av nok tid til å ta opp det som er viktig for at hjelpa skal bli best mogleg. Hjelpar har fagkunnskap - brukar kjenner problema på kroppen, og veit mest om sine eigne vanskar. Kanskje må vi begge tenke nytt for å få til et likeverdige samarbeid? Brukarerfaring og fagkunnskap må være likeverdige grunnpilarar både i kommunane og i spesialisthelsetenesta.

Når brukarar treng hjelp til å meistre kvardagen er det nokre få, men viktige moment å hugse på for at hjelpar og brukar saman skal kunne finne fram til den beste hjelp og støtte brukaren treng. Desse momenta inkluderer:

- å bli teken på alvor
- å bli behandla med respekt
- å oppleve tillit og trygghet
- å få hjelp når behovet er der

Dette er i tråd med Herøy kommune sine kjerneverdier: **respekt, tillit, samhandling**

Herøy kommune vil:

- ✓ Utvikle tenestene i lag med pasientar, brukarar og deira pårørande. Gjennom meir valfridom og eit større mangfald av tilbod, vil du som innbyggjar få større påverknad på eigen kvardag.

4.2 Aktivitet og frivillighet

Kva vi legg i aktivitet og frivillighet:

Folkehelselova § 4 fastslår at kommunane har eit ansvar for folkehelsearbeid og for at kommunen samarbeider med frivillig sektor. Kommunane bør legge til rette for frivillig sektor og utvikle en eigen frivillig-politikk. Eit godt samarbeid mellom offentlig sektor og sivilsamfunnet er sentralt for ein god samfunnsutvikling.

I seinare tid har det kome ei rekke stortingsmeldingar som sett fokus aktivitet og frivillighet, mellom anna er St. meld 15 (2017-2018) «Leve hele livet» ei reform for aktivitet, deltaking og sosialt fellesskap. Målet er å ta vare på eldre sitt forhold til familie, venner og sosialt nettverk og skape gode opplevingar og møteplassar på tvers av generasjonar. Fysisk, sosial og kulturell aktivitet skal være tilpassa den einkilde sine interesser, ønsker og behov. Vi veit at mange med demenssjukdom opplever isolasjon og einsemd.⁸ Ein ville hatt større mulighet til å vere meir aktiv og sjølvhjelpet om samfunnet hadde vore betre tilrettelagt. I åra som kjem vil stadig fleire få demens, og det vil bli eit behov for å legge betre til rette, slik at personar med demens lettare kan fortsette å delta i lokalmiljøet.

Når livet blir ekstra sårbart, skal dei eldre få mulighet til samtale, motivasjon og støtte. Slik skal det bli mogleg for eldre å leve livet – heile livet. Som vist til i

⁸ <https://nasjonalforeningen.no/tilbud/demensvennlig-samfunn/>

befolkingsframskrivinga i Herøy blir mange fleire eldre, og kommunen bør legge til rette slik at eldre kan bu sentralt der kultur og aktivitetstilboda er. Eldre som ressurs må vektleggast. Det må vere lagt til rette for at eldre kan vere ressurspersonar i ulike aktiviteter og frivillig arbeid.

Vel så viktig er St. meld 45 (2012–2013) *Frihet og likeverd*. Den politiske målsettinga med den er å legge til rette for at alle, uansett funksjonsnivå, skal kunne delta på lik line i ulike fritidsaktiviteter. Menneske med utviklingshemming skal ha eit kultur- og fritidstilbod som er likeverdig med tilbodet til befolkninga elles. Det skal så langt som mogleg giast eit integrert tilbod, men særleg tilrettelagte tilbod kan i nokre tilfelle vere aktuelt for å imøtekomme variasjon i ønskjer og behov. Brukarundersøkingar i Herøy viser at vi treng betre tilbod til menneske med utviklingshemming. Dei peikar på einsemd, når dei ikkje har eit tilbod å gå til i kvardagen. Skal vi bidra til livskvalitet og livsglede for alle, må vi styrke dette tilbodet.

Forsking peikar på at frivillig arbeid i helse- og omsorgssektoren stimulerast når:

- kommunen samarbeidar med dei frivillige, koordinerer tiltaka og legg til rette med kontor og møteplassar.
- personane som deltek fungerer godt saman, både eldsjelene og kontaktpersonane. Det er lett å ta kontakt med kvarandre.
- dei frivillige opplever glede og god respons på arbeidet.
- det fins ein god porsjon lokalpatriotisme.

I Herøy ser vi behov for nye aktivitets- og meistringstilbod for ulike deler av befolkninga, som til dømes kurstilbod, foredrag, lågterskelrådgivning, turgrupper og klubbar. Val av arena er viktig og tilboda bør vere i nærrområde der dei bur.

Herøy kommune vil:

- ✓ Gjere det lett for deg som innbyggjar å vere aktiv i kvardagen.
- ✓ Bli eit demensvenleg samfunn.

4.3 Førebygging

Kva vi legg i førebygging

I Herøy kommune vil vi levere forsvarlege helse og omsorgstenester som er samskapte og bærekraftige. Gjennom å forhindre at skade oppstår, avgrense skadeomfang og hindre følgjetilstandar fremmer tenestene god folkehelse. Slik leggast det til rette for at kvar einskild innbyggjar, som har eller står i fare for å få innskrenka funksjonsevne, kan leve eit mest mogleg sjølvstendig og aktivt liv.

Førebygging er ein fellesnemnar for tiltak på mange samfunnsområder – enten det gjeld å avverje ulykker, minske risiko for helseskader, hindre utstøyting frå

arbeidslivet, senke førekosten av kriminalitet eller gje støtte til eit barn som står i fare for å komme skeivt ut.

I sektor for helse og omsorg er alle tiltak som fremmer god helse førebyggande.

- Primærførebyggande er tiltak som settast inn for å forhindre at eit problem, ein skade eller sjukdom oppstår.
- Sekundærførebyggande er tiltak som settast inn for å avgrense varigheit av eit problem, ein skade eller sjukdom som har oppstått.
- Tertiærførebyggande er tiltak som settast inn for å hindre eller avgrense følgetilstandar av eit problem, ein skade eller sjukdom.

Herøy kommune vil:

- ✓ Førebyggje meir gjennom tidleg innsats

4.4 Meistring

Kva vi legg i meistring

Omgrepet livsmeistring handlar om å forstå og ha moglegheit til å påverke avgjerande faktorar for meistring av eige liv. Høg livskvalitet føreset ein god balanse mellom dei krava omgjevnadane stiller og dei føresetnadane enkeltmennesket har.

Tenestene i Herøy kommune skal innrettast på ein slik måte, at det bidreg til auka livskvalitet for innbyggjaren. Det er eit mål å støtte innbyggjaren sine evner og moglegheiter for å meistre kvardagen. Difor er tidleg innsats i alle tenester, gjennom heile livsløpet, viktig for både deg som innbyggjar og oss som kommune.

Habilitering og rehabiliteringsarbeidet og fokuset på kvardagsmeistring, skal fremje deltaking og inkludering i kvardagslivet, både i busituasjon, utdanning, arbeid og aktivitet.

Herøy kommune vil:

- ✓ Kommunen si rolle skal vere å legge til rette for at du som innbyggjar skal meistre din eigen kvardag, slik at du kan leve eit aktivt og godt liv i fellesskap med andre

4.5 Kunnskap og kompetanse i tenesta

Kva vi legg i kunnskap og kompetanse:

Kunnskap blir henta frå forskning, arbeidserfaring, og av brukarane sine erfaringar. Kompetanse er samla kunnskap, evner og haldningar som gjer det mogleg å utføre

aktuelle funksjonar og oppgåver, i tråd med definerte krav og mål. I møte med brukarane er kompetanse ein vesentleg faktor for å oppnå tillit.

Omsorgstenester er ikkje berre eldreomsorg, men dekkjer heile livsløpet. Samfunnsoppdraget til kommunane er i stadig endring grunna utviklinga i samfunnet elles. Befolkninga si samansetting og sjukdomsmønster er i endring, samstundes som det skjer ei forskyving av oppgåver mellom dei ulike helsenivåa. Dette, saman med nye politiske føringar og fagleg og teknologisk utvikling, stiller strenge krav til kommunen si framtidige kompetanse i tenestene. Gjennom nasjonale føringar ligg ei forventning om at kommunane i åra framover skal ta i vare ein større del av dei samla oppgåvene. I framtida vil arbeidsplassane truleg også vere meir kompetanseintensive.

Ein ser også nasjonalt eit stort rekrutteringsbehov, på grunn av generasjonsskifte i helse- og omsorgstenestene. Ei oversikt over alderssamansetninga i Herøy viser at det gjelder også vår kommune. Ei befolkningsframskriving for Herøy kommune 2017-2040, viser at tal eldre vil auke i åra som kjem. Skal vi gi tenester på same måte og med same kvalitet som i dag, må 60-70% av alle nyutdanna eller dei som flyttar til Norge, arbeide i helse- og sosialsektoren. For å imøtekomme denne befolkningsveksten, må vi tenke nytt i utforming av tenestetilbodet – i form av innovasjon i tenesteytinga og bruk av velferdsteknologiske løysingar. Tilbod om heile stillingar vil vere viktig for å rekruttere kompetanse til våre tenester.

Der vi ikkje kan gi gode og forsvarlege tenester i eigen regi, må vi samarbeide med andre, gjennom forpliktande samarbeid,

Herøy kommune vil:

- ✓ Vere nytenkande i vidareutvikling av forsvarlege tenestetilbod og fagleg kvalitet i tenesta

4.6 Heilskap

Kva vi legg i heilskap:

Heilskap er deler som høyrer saman, eller eit system. Med eit heilskapleg menneskesyn tenker ein at menneske har fysisk, psykisk, sosial og åndeleg dimensjon og at det er ei eining.

I Herøy skal vi legge til rette for samhandling mellom tenester slik at du som innbyggjar opplever å få eit heilskapleg tilbod. Innbyggjarar med behov for mange tenester treng ofte hjelp frå ulike aktørar. Kommunen må då skape samhandling på tvers av nivå slik at ein kan ivareta innbyggjaren sine mål og behov. Det er ynskjeleg at du som innbyggjar opplever tenestene som tilgjengelege, trygge, heilskapleg og koordinerte. For å lukkast med dette, er vi med i læringsnettverk om gode og heilskaplege pasientforløp. Nøkkelen er kontinuerleg og systematisk forbetningsarbeid.

Helsepersonell har tradisjonelt fokusert på «kva er i vege med deg?» For framtida ønskjer vi i staden å vite «kva er viktig for deg?» og ha denne brukarmedverknaden som utgangspunkt for tenestetilbodet.

Det er ynskjeleg å samskape tenestetilbodet og sjå heile menneske gjennom heile livet, frå vogge til grav.

Herøy kommune vil:

- ✓ Ha ein sektor for helse- og omsorgsteneste som legg til rette for aktiv deltaking frå deg som innbyggjar, og gje heilskapelege tenester av god fagleg kvalitet.

5. Handlingsplan for perioden 2019 – 2022

Satsingsområde: Brukarmedverknad		Finansiering					
<p>Målsetting:</p> <p>Utvikle tenestene i lag med pasientar, brukarar og deira pårørande. Gjennom meir valfridom og eit større mangfald av tilbod, vil du som innbyggjar få større påverknad på eigen kvardag</p>							
Strategiar	Tiltak	Ressurs- behov.	Frist	2019	2020	2021	2022
		*Innanfor eller utanfor vedtatt ramme					
Legge til rette for auka brukar- og pårørande-involvering	Bruke «Kva er viktig for deg» som metode for å oppnå brukarmedverknad	*	Kontinuerleg				
	Etablere brukarutval	*	01.01.2020				
	Etablere betre rutinar på system- og individnivå for systematisk inn-henting og bruk av erfaringar frå brukarar og pårørande, herunder born som pårørande	*	01.01.2020				
Digitalisering og velferdsteknologi skal takast i bruk for å styrke innbyggjardialog og medverknad, og for å modernisere tenestetilbodet i takt med utviklinga i samfunnet	Opprette og bruke referansegrupper i befolkninga, for tilbakemelding og utvikling av teneste og kvalitet, i helse og omsorg	*	01.01.2021				
	Nytte digitale nettløysingar til å gjere innbyggjarane til aktive aktørar	*	01.01.2021				
Auke tilsette sin kompetanse på brukarmedverknad, og til å gi informasjon, råd og rettleiing i tenesteyting	Brukarmedverknad som tema på fagdag/personalmøte	*	Kontinuerleg				

Satsingsområde: Aktivitet og frivilligheit	Finansiering
--	--------------

Satsingsområde: Aktivitet og frivillighet		Finansiering					
Målsetting: Gjere det lett for deg som innbyggjar å vere aktiv i kvardagen							
Strategiar	Tiltak	Ressurs- behov.	Frist	2019	2020	2021	2022
		*Innanfor eller utanfor vedtatt ramme					
Legge til rette for auka aktivitet og frivillighet	Styrke og formalisere samarbeidet med frivilligsentralen, for koordinering av frivillig innsats	*	01.06.2019				
	Tilsette ein samfunnskontakt, som vert eit bindeledd og koordinator mot nærmiljø, familie, frivillighet og lokalsamfunn	1,0 årsverk	01.01.2021			750	750
	Skape gode og tilfredsstillande arenaer og møteplassar for å drive frivillig arbeid	*	Kontinuerleg				
	Det skal vere god samhandling og kommunikasjon mellom det frivillige organisasjonslivet og kommunen	*	Kontinuerleg				
	Kartlegge ressursane innan rus og psykiatri/ personer med utviklingshemming, der ein kan nytte tenestar frå dei i anna frivillig arbeid	*	01.01.2020				
	Sørge for språktrening til nye landsmenn i frivillighetsarbeid/ arbeidstrening	*	Kontinuerleg				
Bidra til å skape eit godt omdøme for frivilligheita	Framsnakke frivillig arbeid	*	Kontinuerleg				
	Fokus på frivillighet i sosiale mediar. Lage ein film	*	01.01.2020				
	Oppsøkande verksemd for rekruttering av frivillige til helse og omsorg	*	Kontinuerleg				
	Informasjon skjema/ nyheitsbrev/ informasjonsskriv om frivillighet i helse og omsorg	*	01.06.2019				

Satsingsområde: Aktivitet og frivillighet		Finansiering					
	Gjere transporttenesta FRAM Flexx betre kjend	*	01.06.2019				
	Markere frivilligheiten sin dag i helse og omsorg	*	Kvart år				
	Frivillige skal føle at dei er velkomne	*	Kontinuerleg				

Målsetting:							
Bli eit demensvenleg samfunn							
Ta initiativ til at Herøy kommune skal bli eit demensvenleg samfunn	Opprette kontakt med Nasjonalforeningen for folkehelsen	*	01.01.2020				

Satsingsområde: Førebygging		Finansiering					
Målsetting:							
Førebyggje meir gjennom tidleg innsats							
Strategiar	Tiltak	Ressurs- behov.	Frist	2019	2020	2021	2022
		*Innanfor eller utanfor vedtatt ramme					
Fokusere på oppsøking, opplæring og oppfølging for å legge til rette for at innbyggjarane i Herøy tek ansvar for eiga helse.	Innføre kvardagsrehabilitering/ kvardagsmeistringsteam	1,8 Årsverk	01.01.2019	300	960	960	960
	Bygge kultur for kvardagsmeistring	*	Kontinuerleg				
	Gje hjelp på lågast mogleg trinn i meistringspyramiden	*	Kontinuerleg				
	Utvikle lågterskeltilbod for å endre levevaner som kan føre til sjukdom og plager (døme frisklivssentral)	*	01.01.2021				
	Innføre førebyggjande heimebesøk med informasjon om kva aktivitetar som er i kommunen, kva kan du bidra med?	*	01.01.2021				

Satsingsområde: Førebygging		Finansiering					
Tidleg og forsterka innsats for å gje barn ein god start i livet, for at barn og unge får reiskap til å meistre kvardagen	Fast samtale med helsesjukepleiar i skulen	1,0 Årsverk	01.01.2020	0	750	750	750
	Opprette psykologstilling med fokus på barn og unge	1,0 Årsverk	01.01.2019	684	684	1084	1084
	Vidareutvikle det tverrfaglege samarbeidet for barn og unge, særleg dei tverrfaglege teama i skular og barnehagar	*	Kontinuerleg				
	Tidleg involvering og langsiktig planlegging for barn og unge med spesielle behov	*	Kontinuerleg				
	Involvere nettverksressursar, som kan bidra til å styrke den einskilde innbyggjar sin meistringsevne	*	Kontinuerleg				
Ha spesiell fokus på inkludering av flyktningar	Tett samarbeid mellom sektorar i kommunen	*	Kontinuerleg				

Satsingsområde: Meistring		Finansiering					
<p>Målsetting:</p> <p>Kommunen si rolle skal vere å legge til rette for at du som innbyggjar skal meistre din eigen kvardag, slik at du kan leve eit aktivt og godt liv i fellesskap med andre</p>							
Strategiar	Tiltak	Ressurs- behov.	Frist	2019	2020	2021	2022
		*Innanfor eller utanfor vedtatt ramme					
Tidleg innsats for å avdekke behov	Gi barn og unge meistringsstrategiar i forhold til psykisk helse	*	Kontinuerleg				
	Utarbeide plan mot vald i nære relasjonar	*	01.08.2020				
Trygge innbyggjarane på at dei får naudsynste og individuelt tilpassa tenester	Innføre og implementere heilskaplege pasientforløp i helse og omsorg	*	2019				
	Vurdere og nytte velferdsteknologiske løysingar for å skape meistring og tryggleik, før ein vurderar andre tiltak	*	Kontinuerleg				
	Auka bruk av digitale kanalar til folkeopplysning, til dømes	*	Kontinuerleg				

Satsingsområde: Meistring		Finansiering					
	gjennom oppdatert heimeside og filmar						
	Utbygging og renovering av kjøkkenet ved Herøy omsorgssenter, for å sikre god mat og riktig ernæring til fleire innbyggjarar i kommunen.	Investering	01.01.2021		X		
	Godt og aktivt samarbeid med folkehelsekoordinatoren	*	Kontinuerleg				
	Utvikle rehabiliteringsplan som temaplan til kommunedelplanen	*	01.08.2019				

Satsingsområde: Kunnskap og kompetanse		Finansiering					
Målsetting:							
Vere nytenkande i vidareutvikling av forsvarlege tenestetilbod og fagleg kvalitet i tenesta							
Strategiar	Tiltak	Ressurs- behov.	Frist	2019	2020	2021	2022
		*Innanfor eller utanfor vedtatt ramme					
Samhandle for å gje forsvarlege tenester, tilpassa den einskilde	Innføre og sikre heilskapelege pasientforløp i heile sektoren	*	01.08.2019				
Satse på kompetanse og sterke fagmiljø	Samlokalisering av ulike fagmiljø som kan bidra til auka kunnskap, tverrsamarbeid og heilskap i tenesta	Kan føre til investering	Kontinuerleg				
	Skape naturlege møteplassar for ulike faggrupper	*	Kontinuerleg				
	Sørge for systematisk opplæring av alle nyttilsette	*	Kontinuerleg				
	Bygge heiltidskultur	*	Kontinuerleg				
	Gi støtte til vidareutdanning innan psykisk helse	Satsing i planperiode	I planperioden				
	Gi støtte til vidareutdanning innan geriatri	Satsing i planperiode	I planperioden				

Satsingsområde: Kunnskap og kompetanse		Finansiering					
	Gi støtte til vidareutdanning innan rehabilitering	Satsing i planperiode	I planperioden				
Ha rett kompetanse på rett plass	Bruke sosiale media som kanal både for å nå ut med informasjon, rettleie, ansvarleggjere og rekruttere heile døgnet	*	Kontinuerleg				
Ha godt omdømme når det gjeld å rekruttere og behalde og utvikle fagkompetanse	Overordna strategisk kompetanse- og rekrutteringsplan for heile HO	*	01.01.2020				
Dimensjonere dei ulike tenestene i forhold til behov og nye føringar både i eigen regi og i samarbeid med andre	Vidare utgreiing av legevaktsamarbeid	*/Kostnader frå 2020	2019		X	X	X
	Iverksette og gjennomføre vertskommunesamarbeidet med kring barnevern og NAV.	*	2019				
	Vurdere interkommunalt samarbeid der fagmiljøa er små og sårbare. Styrke fagmiljø og ressurseffektivitet	*	Kontinuerleg				
Nytte nye digitale løysingar for betre ressursutnytting, betre kommunikasjon og sikrere informasjonsutveksling	Søkje aktivt utviklingsprosjekt, ny teknologi og kunnskapsbasert forskning	*	Kontinuerleg				
	Vere open for å ta i bruk nye løysingar for å utvikle tenestene som gjev oss gevinst i tenesteytinga	*	Kontinuerleg				
	Digitalisering og velferdsteknologi skal takast i bruk for å styrke og modernisere tenestetilbodet i takt med utviklinga i samfunnet, slik at velferdsteknologi skal være en integrert del av tjenestetilbudet i omsorgstjenestene innen 2020	*	Kontinuerleg				
Skepe kultur for tenesteinnovasjon og utvikling	Dra nytte av statlege satsingsområder og prøve ut nye arbeidsmetodar som til dømes å følgje opp reformen «Leve hele livet»	*	Kontinuerleg				
	Gi kunnskap om og opplæring i bruk av ny teknologi	*	Kontinuerleg				

Satsingsområde: Heilskap		Finansiering					
Målsetting:							
Ha ei helse- og omsorgsteneste som legg til rette for aktiv deltaking frå deg som innbyggjar, og gje heilskapelege tenester av god fagleg kvalitet							
Strategiar	Tiltak	Ressurs- behov.	Frist	2019	2020	2021	2022
		*Innanfor eller utanfor vedtatt ramme					
Bygge heilskapleg kultur i samhandling med andre sektorar i kommunen	Bygge relasjonskompetanse	*	Kontinuerleg				
	Vidareutvikle sektorovergrepande samarbeid.	*	Kontinuerleg				
	Samhandle godt i plan og utviklingsarbeid.	*	Kontinuerleg				
For å møte den demografiske utviklinga, herunder auken av eldre innbyggjarar skal vi bygge fleire omsorgsbustadar og styrke heimebasert omsorg	Vi skal bygge fleire omsorgsbustadar, knytt til sentrale kommunikasjonscenter med handel, kultur og servicetilbod	Investering og drift	01.01.2022			X	X
	Rehabilitering av raud/grøn avdeling før omheimling av institusjonsplassar til bukollektiv og vurdere spesialisering av gjenstående institusjonsplassar	Investering	01.01.2020	X			
Ha tidleg innsats og legge til rette for at innbyggjarane i Herøy skal kunne meistre eigen kvardag, og bu sjølvstendig så lenge som råd i eigen bustad	Bygge og samlokalisere aktivitetstilbod til menneske med ulike behov for å auke sysselsetting og meningsfulle aktivitetar, som fører til auka oppleving av meistring. (Herøy ressurscenter) Aktivitetstilbodet bør vere lokalisert sentralt.	Investering	01.01.2023			X	X
	Utvide kapasiteten på dagsenter til menneske med demenssjukdom, gjennom å legge til rette i Myrvåg	Investering og drift	01.01.2022				X
	Gi god og tydeleg informasjon til dei som treng ekstra informasjon	*	Kontinuerleg				

Styrke og differensiere tilbudet innanfor psykisk helse og rus	Bygge fleire individuelt tilpassa bustadar, herunder ROP bustadar med tilpassa bemanning, knytt til sentrale kommunikasjonscenter med handel, kultur og servicetilbod	Investering og drift	01.01.2020	X	X		
	Bygge akutt/nødbustad	Investering	01.01.2020	X			
	Utvikle samarbeidet med spesialisthelsetenesta	*	Kontinuerleg				
Sikre at innbyggjarane opplever trygge og samordna tenester ved å styrke samarbeid og samhandling internt og eksternt med andre samfunnsaktørar	Arbeide kontinuerleg med kvalitet og tryggleik (døme kvalitetssystem)	*	Kontinuerleg				
	Utarbeide kvalitetsstandard for helse og omsorgstenester	*	01.08.2019				
	Utarbeide ein «Eldreplan»	*	01.08.2020				
	Medverke aktivt i utviklinga av Helseplattformen	Investering	Kontinuerleg				
	Vidareutvikle rolla til koordinerande eining	*	01.01.2020				
	Digital samhandling med interne og eksterne samarbeidspartnerar	Investering	Kontinuerleg				
	Meir tverrfagleg samarbeid knytt til førebygging og behandling	*	Kontinuerleg				
Styrke fokuset på livsmestring, og tiltak som bygg opp under dette.	Møte innbyggjaren med omtanke og respekt, og ha fokus på mestring og heilskap i dei ulike overgangane i livet	*	Kontinuerleg				
	Gjennomføre mestrings- og læringskurs	*	01.01.2021				
	Gjennomføre foreldrekurs	*	01.01.2020				
	Betre informasjon til innbyggjarane – Den enkelte har eit ansvar for eige liv og kan gjere grep sjølve for å for eksempel planlegge alderdommen	*	01.01.2020				

Kommunalsjefen si leiargruppa har ansvar for at handlingsplanen vert fylgt opp gjennom årsplanar og budsjettarbeid, i samarbeid med sine tilsette og andre samarbeidspartar.